

mOntaurà

PRENSA
Catalunya

NÚMERO 134
QUART TRIMESTRE 2020

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

ESCOLA DE BALL, 40è ANIVERSARI

Editorial

Í N D E X

	pàg.
Crònica	3
Ajuntament informa	14
Ara ha fet vint anys	21
Joana Rotger, <i>Madò Joana</i>	22
De tot un poc	29
I Jornades Estudis Locals	32
De tu a tu ... Maria Mir	33
Parròquia de S. Joan Baptista	35
Biniarrels, sa Fira de Mancor	36
Amics de la 3a edat	39
Festa Pagesa	40
Escoleta Montaura	43
CEIP Montaura	45
CE Montaura	46
Més per Mancor	47
Biblioteca Municipal	48
Racó infús.....	51
Cuina sana (sense greix)	53
Imatges d'ahir	54
Per recordar	56

Coberta:

Escola de Ball, 40è aniversari

Fotografies:

Biel Pocoví, Biel Fiol i Joana Ma. Alba.

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

revistamontaura@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Moltes vegades hem sentit parlar de l'any des grip en el qual varen morir moltes persones, l'any 1918. Però mai hauríem pensat que en el nostre temps en el qual pareixia, que la ciència dominava qualsevol problemàtica que sorgís a la humanitat, hi pogués haver una pandèmia estesa per tot el món, que ha fet estralls en la població, i que segons s'ha fet públic, en el desembre de 2019 ja se'n tenien notícies.

Hem arribat al final del 2020 amb la pandèmia i hem entrat ja a l'any 2021, i sembla encara llunyana la solució. Només la vacuna ens aporta una minsa tranquil·litat dins la por i la inquietud que ens assetja.

Des de Montaura volem retre homenatge al professorat dels nostres centres educatius, per la seva tasca tan valuosa en aquests moments tan complicats. No hi ha dubte que els presagis del curs que va començar, eren molt imprevists i en una possibilitat d'haver de tancar les escoles aviat. No ha estat així. La col·laboració dels mestres, pares i els alumnes ha sigut primordial. Gràcies a tots!!!

Durant aquest temps i ja han passat 10 mesos d'ençà que és decretà l'estat d'alerta, Montaura ha estat present i a l'abast de tots els lectors.

Al present número retem homenatge a l'escola de Ball en el 40è aniversari de la seva creació. Per això podreu llegir una entrevista exhaustiva a madò Joana Rotger, la persona, que junt amb la seva filla Catalina, han estat les animadores des de l'inici i per molts de temps.

També recordarem que s'ha complert el 75è aniversari de la creació del Club Esportiu Montaura, amb el record del primer partit de futbol celebrat al camp de Turixant el dia 14 d'octubre de 1945.

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

CRÒNICA

Octubre

Dia 30 de setembre va néixer Alejandro Ramírez Planas, fill de Luís Alejandro Ramírez Valdebenito i de Juana Ana Planas Tello. Enhorabona família! (fou inscrit dins l'octubre)

Dia 1 comença el període voluntari de pagaments de tributs 2020, fins a dia 1 de desembre de 2020. No es remetent avisos de pagament de tributs en paper. Per consultar, imprimir i/o pagar els rebuts heu d'accedir al CARTER VIRTUAL amb el vostre DNI/NIF i codi de contribuent a www.atib.es

El mateix dia se celebra el Dia Internacional de la Gent Gran, proclamat per l'assemblea General de Nacions Unides. La finalitat d'aquesta jornada és fer que les persones grans siguin per un dia veritables protagonistes i centre d'interès d'arreu del món, i difondre una imatge més positiva de l'envelliment. El regidor de Gent Gran, Festes i Benestar social, Joan Ramon Vallori, ha visitat avui dematí els usuaris del Centre de Dia i per a celebrar-ho els ha duit una bona coca de flam. Molts d'any a tota la Gent Gran de Mancor.

Dissabte dia 3 es va fer la presentació del llibre: *"I Jornades d'estudis locals de Mancor de la Vall, 2018"* al Casal de Cultura. Amb un aforament limitat a 40 persones. S'ha editat una còpia d'aquest llibre per a cada família de Mancor que es podrà passar a recollir a les oficines de l'Ajuntament.

Aquest mateix dissabte estava previst celebrar les segones jornades d'Estudis Locals però s'han posposat a principis de l'any 2021 per tal d'intentar poder-les celebrar garantint les mesures sanitàries establertes contra la COVID-19.

A partir de dia 5 l'associació Gent Activa organitza cada dimarts i dijous en el pati del Casal de Cultura de Mancor de la Vall sessions de condicionament físic a les 18:30h i de manteniment a les 19:30h, aplicant les mesures sanitàries establertes contra la COVID-19. Podeu demanar informació a na Maria Antònia Jaume al 646 38 95 15.

Dia 6 l'Ajuntament ha executat la poda dels cinc eucaliptus, el xop i la xicranda del carrer Pedregaret per mitjà de la contractació d'una empresa especialitzada en el tractament d'arbres ornamentals.

Dia 7 l'Ajuntament ha comprat 6 taules i 18 butaques noves amb les quals s'ha renovat el mobiliari en el Centre de Dia.

El mateix dia es publica en premsa que l'Ajuntament "se queja a Salut del Servicio del dispensario, que abre un solo dia a la semana". (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>).

Dia 9 surt el núm. 153 de la Revista MONTAURA.

Dia 10 se celebra el dia Mundial de la Salut Mental amb l'objectiu de sensibilitzar la població sobre diversos aspectes relatius a la salut mental. Per celebrar-ho, diversos organismes, compromesos amb la salut mental des de fa més de dues dècades, impulsen la campanya col·laborativa a través de les xarxes socials.

El mateix dia l'Ajuntament informa de què segons les dades setmanals publicades per la Conselleria de Salut, en aquests moments hi ha tres casos actius de coronavirus a Mancor. Hem de ser prudents i mantenir les mesures establertes per les autoritats sanitàries. Les persones amb positiu de COVID-19 estan confinades dins ca seva.

Els dies 10 i 11 estava previst celebrar per segon any, els “*Dos dies de Trial Mallorca*”, organitzat pel club Zona Gas amb la col·laboració de l'Ajuntament. Actes que s'han suspès a causa de la pandèmia. La primera edició de l'any 2019 va ser tot un èxit i ben segur que l'any 2021 també ho serà.

Dia 13 l'Ajuntament ha començat les obres de millora de la Plaça de l'Església, fet pel qual ha contractat una empresa que està retirant les fioles que es trobaven en mal estat i les substituirà per un nou empedrat. Per seguretat, el temps que durin les obres no es pot accedir a la Plaça de l'Església.

Els dies 14, 21 i 28 d'octubre de 17:00h a 19:00h en el Casal de Cultura, Genèrica va impartir el taller “*In corpore sano*”. Un entrenament a dones que tenen mal per mor de traumatismes, mals hàbits, sedentarisme o feines feixugues.

Dia 15 l'Ajuntament ha executat les obres de millora a sa Font per a evitar les inundacions que es produïen cada vegada que arribava un important cabal d'aigua. (Més informació a <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 16 a partir d'avui es dona

per finalitzat el període de perill d'incendis forestals a les Illes Balears. Per cremar restes vegetals en sòl rústic, fora de terreny forestal es pot fer foc amb precaució. Es recomana telefonar abans a l'112. Per fer foc en terreny forestal és necessària l'autorització administrativa prèvia, que concedeix la Conselleria de Medi Ambient i Territori.

Dia 18 es va celebrar la XXX Pujada a Lluc a peu des de Mancor de la vall. Aquest any ha estat diferent, sense horari

fixat de sortida i sense la possibilitat de berenar, dinar i baixar junts amb el servei de bus. Des de l'Ajuntament s'animà a què fos a nivell familiar o en petits grups mantenint les mesures per a fer front a la COVID-19.

Dia 19 la Conselleria de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears, un any més, va posar en marxa la campanya de vacunació contra la grip, comunicant que s'ha de demanar cita al centre de salut o telefonar a Cita prèvia del Servei de Salut (902 079 079 i 971 437 079).

Dia 21 durant l'horabaixa el carrer Metge Josep Mateu va estar tancat al trànsit fins a la nit degut a l'execució de reparacions en el seu trespol.

Dia 23 l'Ajuntament informa que la Unitat Bàsica de Salut de Mancor de la Vall ha ampliat el seu horari d'obertura a dos dies a la setmana, que són els dimecres i els divendres. Seguint els protocols de seguretat per la COVID19, abans de la consulta es farà un cribatge telefònic; per aquest motiu és necessari telefonar perquè el metge o la infermera vos diguin si heu d'anar presencialment a la consulta.

El cap de setmana dels dies 23 i 24 l'esportista mancorina Irati Fonseca ha participat en un torneig internacional de gimnàstica rítmica a Fuerteventura, assolint la segona posició en la modalitat de corda. Enhorabona campiona!

Dia 24 comença el Taller "Aprenem a fer senalles, segona edició" organitzat per l'associació Amunt i Avall amb la col·laboració de l'Ajuntament. El taller està format per 7 sessions en horari de dissabte de 9:30h a 12:30h. El preu del curs és de 15€ pels socis de

l'associació i de 65€ pels no socis. El material es paga a part.

Aquest mateix dia la Conselleria de Salut i Consum ha dictat una nova Resolució, publicada avui en el BOIB, que prorroga la Resolució de 9 d'octubre, si bé inclou modificacions a la regulació de les visites als centres de serveis socials de tipus residència o vivenda supervisada per a permetre, independentment de la situació sanitària del centre i per raons humanitàries, l'acompanyament als residents en situació d'especial fragilitat.

També aquest dia 24 se celebra el Dia de les Biblioteques: Volem destacar l'important paper que juga la Biblioteca Municipal de Mancor com a servei públic que ofereix accés a la cultura, al coneixement i a l'entreteniment a tots els mancorins i mancorines.

Dia 25 el Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) va publicar el Reial Decret 926/2020 pel qual es declara l'estat d'alarma per a contenir la propagació d'infeccions causades per la COVID-19. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 26 l'Ajuntament comunica que continua renovant el mobiliari urbà existent en els espais públics del nostre municipi. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

El mateix dia la Presidència de les Illes Balears publica al BOIB el Decret 10/2020, pel qual s'estableixen mesures en el territori de les Illes Balears com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma per fer front a la situació d'emergència sanitària provocada per la COVID-19.

Millores a les dependències del cementeri La limitació de la llibertat de circulació de les persones en horari nocturn s'estableix entre les 24:00h i les 06:00h, en tot el territori de les Illes Balears. Conseqüentment, estan prohibits tots els desplaçaments i la circulació per les vies públiques durant aquest horari.

Dia 27 l'Ajuntament dona suport als establiments de restauració de Mancor i els anima a avançar l'hora de sopar, així com les comandes per endur-se'n, per tal de què tothom a les 00:00h pugui ser a casa. D'aquesta manera poden ajudar a frenar l'impacte de la COVID-19 en el seu sector.

Dia 28 l'Ajuntament ha rebut una donació d'aliments que ha fet el Club Esports l'Altura per destinar a les famílies més necessitades del nostre municipi. L'àrea de Benestar Social de l'Ajuntament s'encarregarà, com ha estat fent durant aquests mesos, de la seva adequada gestió i repartiment. Moltes gràcies al Club Esports Altura!

El mateix dia va tenir lloc un plenari Extraordinari. ([Vegeu https://www.ajmancordelavall.net/ca](https://www.ajmancordelavall.net/ca))

Dia 29 l'Ajuntament està realitzant l'actualització dels titulars de les concessions de les tombes del cementiri i, per tal de tenir les dades exactes actualitzades, demana als titulars de les concessions de les tombes que es posin en contacte el més aviat possible amb l'Ajuntament.

El mateix dia l'ATIB va atendre a la ciutadania per poder obtenir els documents de pagament a les oficines de l'Ajuntament, amb cita prèvia.

Dia 31 l'Ajuntament proposa que les famílies facin els panellets i el rosari a casa i a compartir-los a través de les xarxes socials. ([Vegeu https://www.ajmancordelavall.net/ca](https://www.ajmancordelavall.net/ca))

També aquest dia els més jovenets i joves de la casa varen poder gaudir d'aquesta obra de teatre *Les Bruixes de Llegendària* en el pavelló municipal, de manera que podran celebrar la Nit de les Ànimes en un espai preparat per garantir les mesures sanitàries contra la

COVID-19.

Torna ser notícia Irati Fonseca ja que ha participat en el Campionat de Mallorca de la Federació Gimnàstica de les Illes Balears, quedant primera a la disciplina de pilota i segona a la disciplina de corda. Enhorabona Irati!

Novembre 2020

Dia 1 de novembre és el dia de Tots Sants. Enguany el cementiri tindrà un afo-

rament màxim de 50 persones, accedint per la zona de l'aparcament i sortint per la porta principal. Es va recomanar visitar el cementiri els dies previs o posteriors al dia de Tots Sants i evitar les hores de major afluència així com utilitzar mascareta, respectar la distància social i respectar les indicacions.

Dia 2 l'ajuntament informa de què ha comprat una biotrituradora de restes vegetals a través d'una subvenció de la Conselleria de Medi Ambient i Territori amb un pressupost de 9.400€. Aquesta màquina l'utilitzarà la brigada municipal per a tritu-

rar rama de fins a 10 centímetres de gruixa produïda en les tasques de poda dels arbres i també es podrà utilitzar per a triturar restes vegetals de poda en el Parc Verd.

Dia 3 el Policia Local comunica als pares i mares un seguit de recomanacions per tal de prevenir situacions de risc als infants i els recomana informin els seus fills i filles de tot un seguit de consells. *(Trobareu aquests consells a <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)*

Dia 5 es va fer el taller “*Desmuntant prejudicis i estereotips*”. Consisteix en un teatre fòrum per treballar la sensibilització i conscienciació social entorn del fet de l’opressió. Aspectes com la igualtat de gènere, la justícia, la desigualtat dins els àmbits acadèmic i social. L’objectiu és arraconar prejudicis i estereotips. Es va fer al Centre de dia. Especialment dirigit per a joves.

També aquest dia s’informa de les mesures sanitàries a les matances domiciliàries. Atesa la situació de pandèmia la Conselleria de Consum va establir tot un seguit de condicions. *(Trobareu aquestes condicions a <https://www.ajmancordelavall.net/ca>.*

Dia 7 se celebrà un plenari Extraordinari a l’Ajuntament. *(Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>).*

Dia 10 es va fer un taller al Centre de Dia: “*Envellir en femení*”, impartit per ADIBS (Associació de Dones de les Illes Balears).

Irati Fonseca Raso

El mateix dia es felicità a Irati Fonseca Raso que ha participat aquest passat cap de setmana al Campionat oficial de gimnàstica rítmica per equips de les Illes Balears, celebrat per la Federació de Gimnàstica de les Illes Balears. Ha aconseguit la medalla de bronze per la seva tercera posició i la classificació per al proper Campionat d’Espanya previst en el mes de desembre a València. Enhorabona Irati!

També dia 10 s’informa de les ajudes econòmiques per a la gent gran. El Consell de Mallorca, a través de l’Institut Mallorquí d’Afers Socials (IMAS), atorga ajudes econòmiques per les despeses fetes l’any 2019-2020. S’hi inclouen pròtesis i ortesis (audífons, ulleres, pròtesis dentals, etc.), ajudes a la mobilitat i a la comunicació (lilit hospitalari adaptat, matalàs antiescares, cadires elèctriques, etc).

Dia 11 es va fer el taller “*Diàlegs per a la igualtat*”. Adreçat a homes de més de 18 anys, impartit per Enric Urbano, amb la plataforma ZOOM. Es planteja si és possible una mirada crítica, dissident i transformadora sobre la masculinitat des del propi privilegi masculí?

També la Conselleria de Salut i Consum ha actualitzat les dades de COVID-19 a les Illes Balears. A dia d’avui a Mancor de la Vall hi ha enregistrats 10 positius, 8 altes i 0 defuncions.

Per altra part la Fundació Deixalles informa de què en Jaume va iniciar un itinerari d’inserció sociolaboral al parc verd de Mancor de la Vall fa un mes. Benvingut!

Per part de l’Ajuntament s’informa de les ajudes econòmiques per a persones amb discapacitat. S’hi inclouen tractaments professionals socio-sanitaris (psicomotricitat, logopèdia, psicoteràpia, etc.), prestació per a transport per tractaments rehabilitadors, ajudes tècniques (pròtesis, ortesis, etc.) i ajudes a la mobilitat (obtenció del permís de conduir, vehicles adaptats, etc.).

Dia 12 l'Ajuntament informa de que disposa de filtres per a posar a les mascaretes de tela. En cas que en necessiteu podeu passar per les oficines de l'Ajuntament a recollir-ne.

També difon la campanya del Banc de sang i teixits de les Illes Balears que demana donants que hagin superat la COVID-19 per donar plasma. Telefonar al 971764433.

Dia 16 es dona l'enhonorabona a Marc Horrach que aquest cap de setmana s'ha proclamat campió d'Espanya de trial, en la categoria TR3, a la darrera prova del curs a Cal Rosal. En Marc ha liderat la classificació des de la segona prova del campionat i aquest diumenge ha aconseguit els punts necessaris per a fer-se amb el títol de campió.

El mateix dia el Policia Local de Mancor de la Vall va organitzar un parc vial a la Plaça de l'Església per a compartir coneixements de circulació vial amb nins i nines del CEIP Montaura.

L'objectiu del parc in-

fantil és fomentar l'educació vial entre els escolars més petits.

En el circuit els nins i nines han après els senyals de trànsit i regles de moviment. A més d'aprendre, han pogut gaudir de la bicicleta respectant les regles apreses.

El mateix dia va néixer el nin Marc Fernández Garcia, fill d'Alfonso Fernández Navarro i de Rosa Maria Garcia Fernández. Enhorabona família!!

Dia 17 es publica a premsa que *"El TSJB exime al ajuntament de pagar 1,8 millones al dueño de Biniatzent d'Alt"*.

El mateix dia el Conseller de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local, Jaume Alzamora, i el batle de Mancor, Guillem Villalonga, han signat un conveni per a la redacció del projecte d'obra d'eficiència energètica de l'edifici de l'Ajuntament de Mancor de la Vall. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 18 l'equip educatiu i els nins i nines de cinquè i

sisè del CEIP Montaura en la col·laboració de l'IBANAT i l'Ajuntament han reprès el projecte del Jardí Botànic, on han plantat 30 plantes autòctones amb la col·locació dels respectius cartells. Una iniciativa començada el curs passat però amb el confinament, originat a causa de la COVID-19, no es va poder realitzar el seguiment i manteniment. Els nins i nines i alguns dels seus pares i mares faran possible crear un espai de coneixement actiu dels valors naturals per part dels nins i nines i també de tots els mancorins i mancorines que visiteu el Jardí Botànic que està devora del pavelló municipal.

També dia 18 va néixer el nin Arnau Bosch Jaume, fill d'Oscar Bosch Pol i de Maria Antònia Jaume Mairata. Enhorabona família!!

Dia 19 l'Ajuntament aquesta setmana ha iniciat les obres de millora del pati del Teleclub a través de la contractació d'una empresa de construcció que s'encarregarà d'executar les obres de pavimentació i millora d'aquest espai en desús ubicat en el centre del poble.

Amb la rehabilitació d'aquest pati recuperam un espai connectat a la Biblioteca Municipal on podem organitzar actes culturals de petit format com teatre, música, literatura i el cinema a la fresca.

Dia 20 l'Ajuntament ha signat un conveni de col·laboració amb el Consell de Mallorca per al suport de la joventut. (vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 21 es va realitzar la “VII EDICIÓ CURSES A LA SERRA DE TRAMUNTANA” Organitzada pel consorci Serra de Tramuntana i el departament de Turisme i Esports del Consell de Mallorca. Les inscripcions foren obligatòries. Hi han participat 150 nins i nines.

Dia 24 es va realitzar el taller: OFÈLIA, el plaer de crear i créixer.

Adreçat a dones mitjançant l'alteràpia. A través del llenguatge simbòlic es treballen sentiments, emocions, records, vivències... tot el món interior de les persones. Impartit per Cris Pink va seguir els dies 25 i 26 de novembre en el Centre de Dia de Mancor de la Vall de 17:00h a 19:00h.

Dia 25 es va fer un minut de silenci a la Plaça de l'Ajuntament amb motiu del Dia Internacional a favor de l'Eliminació de la Violència contra les Dones. 35 dones han estat assassinades a Mallorca des de l'any 2003.

El mateix dia es va fer una sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall a les 20:00h a la sala d'actes. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 26 l'ATIB va atendre a la ciutadania per poder obtenir els documents de pagament, a les oficines de l'Ajuntament, amb cita prèvia.

El mateix dia l'Ajuntament comunica que s'ha editat el llibre de la primera edició de les Jornades d'Estudis Locals de Mancor de la Vall celebrades l'any 2018. Es regala un exemplar del llibre a cada família, que es podrà recollir a partir de dia 30 a les oficines de l'Ajuntament.

Aquest dia també s'informa de què s'han detectat bitllets de 10 euros falsos a Mancor. Es demana precaució.

Dia 27 es va fer una activitat gratuïta destinada a nins i nines de 12 a 17 anys, organitzada per l'Ajuntament amb la subvenció del Consell de Mallorca, al Mallorca Paintball de Lloseta. Era necessari fer la inscripció prèvia.

El mateix dia l'Ajuntament informa de què s'ha publicat al BOIB el projecte de vial de l'escola entre els carrers de Sa Font i Passeig des pont

Els dies 27, 28 i 29 es va celebrar BINIARRELS, sa FIRA de Mancor. L'associació ARRELS amb la col·laboració de l'Ajuntament ha organitzat aquesta nova edició de la Fira, enguany sense firaires ni actuacions de colles. Per poder presenciar i participar en les activitats ha estat requisit imprescindible la inscripció prèvia a l'Ajuntament. *(Vegeu informació a l'escrit de l'Associació Arrels)*

Dia 28 el BOIB ha publicat l'acord del Consell de Govern que permet l'obertura dels parcs infantils a partir d'avui dissabte entre les 07:00h i les 21:00h.

Des del 28 de novembre al 14 de desembre l'illa de Mallorca es troba en nivell d'alerta 3, en situació de risc alt, transmissió comunitària no controlada i sostinguda que excedeix les capacitats de resposta del sistema sanitari.

Dia 30 tenim noves mesures de protecció contra la COVID-19. El Consell de Govern ha establert 5 nivells d'alerta sanitària a les Illes Balears, els quals s'aniran actualitzant cada quinze dies.

Desembre

Dia 2 l'Ajuntament informa de les ajudes LEADERL, projectes per al desenvolupament rural a Mallorca. *(Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>).*

Dia 3 l'Ajuntament informa del servei d'Atenció Integral LGTBI. Un servei gratuït que ofereix atenció especialitzada jurídica, psicològica i suport social, a persones LGTBI, que pateixen, hagin patit –o en risc de patir-ne– discriminació o violència per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i/o expressió de gènere. A més d'atendre demandes relacionades amb la diversitat sexual i de gènere de familiars i professionals. Horari del Servei d'Atenció a Inca: Plaça de Sant Domingo, 3, dimarts de 16:00h a 20:00h. Contacte per mòbil i whatsapp al 682 38 89 69, correu electrònic al sailgtbi@conselldemallorca.net. En una situació d'emergència sempre podeu telefonar a l'112.

Dia 4 l'Ajuntament informa de les millores realitzades al pati del Teleclub. S'han pavimentat els dos nivells del pati. *(Trobareu informació a <https://www.ajmancordelavall.net/ca>).*

Dia 5 es va fer un concert al pavelló municipal del grup Estepes a les 16 h. Acte englobat dins la fira i que fou suspès la setmana anterior.

Aquest dia s'informa de les ofertes de feina del nostre poble per part del SOIB. *(Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)*

Dia 6 l'Agrupació Festa Pagesa va fer una donació d'aliments i productes de primera necessitat a l'àrea de benestar social de l'ajuntament. Moltes gràcies.

Dia 8 el batle informa de què ha fet una reunió amb els reis Mags d'Orient. En Guillem els ha mostrat la clau que té guardada a l'Ajuntament que obri totes les cases del poble. Quan han sabut de l'existència d'aquesta clau han confirmat que podran visitar totes les cases de Mancor aquestes festes de Nadal fent unes peticions que explicà el batle per carta el dia següent.

Dia 9 s'envià la Carta del batle per la visita de ses majestats els reis d'Orient a Mancor de la Vall i quan desperteu trobareu els regals.

Benvolgudes nines i nins de Mancor, pares, mares i padrines i padrins.

Fa uns dies vaig poder fer una videoconferència amb Ses Majestats els Reis d'Orient. Estava preocupat pensant que amb tot això de la COVID-19, els Mags d'Orient tinguessin dificultats per poder arribar fins a Mancor i així els ho vaig comunicar.

La seva resposta fou molt clara: amb la seva màgia poden seguir visitant tot el món sense por a la pandèmia. I com que saben que heu fet molta bonda aquests mesos no volen deixar de visitar Mancor.

Això sí, no les agradaria gens que la seva visita al nostre poble fos motiu de contagis de la COVID-19 i haver de tornar quedar a casa com la passada primavera. Per això, millor no ajuntar-se dins l'església per fer la repartida dels vostres regals.

No sé si sabeu que a l'Ajuntament tenim una Clau Màgica que obri totes les portes de les cases de Mancor; a vegades en Monti la fa servir si algú queda tancat defora, o si sense voler deixa el moix tancat.

Idò bé, quan Ses Majestats han sabut de l'existència d'aquesta Clau, hem acordat que quan arribin a Mancor passaran a recollir-la per l'Ajuntament, seguidament passejaran per tots els carrers del poble perquè cada un de vosaltres des de les finestres, balcons i portals de ca vostra les pugueu saludar.

Una cosa molt important que ens han demanat, és que les espereu junts, només les persones que convivia cada dia, ja que és delicat fer-ho amb més gent pel risc de contagi.

Acabat el recorregut dels carrers de Mancor, aniran fins a Santa Llúcia, allà soparan i descansaran fins ben entrada la nit.

A mitja nit, amb la clau del poble començaran a repartir els vostres regals, casa per casa; així que, després d'haver sopat, partiu a dormir prest i quan desperteu trobareu els regals.

Com veis, tot i que sigui un any difícil per trobar-nos amb les amigues i amics, els Mags de l'Orient tornaran passar per Mancor dia 5 de gener per deixar-nos els nostres regals, però d'una forma diferent als altres anys, per això heu de pensar a escriure la carta i deixar-la a la bústia que estarà col·locada a la Plaça de l'Ajuntament a partir del dia 24 de desembre de 2020.

Vos saluda el vostre amic Guillem Villalonga.

Aquest dia es produí una avaria a la xarxa d'aigua potable i va provocar un tall a una sèrie de carrers.

A partir de dia 10 es restringeix la mobilitat a Mallorca i s'inicia el toc de queda des de les 22 h a les 06 h.

Dia 10 es demana voluntaris per col·laborar en la revista.

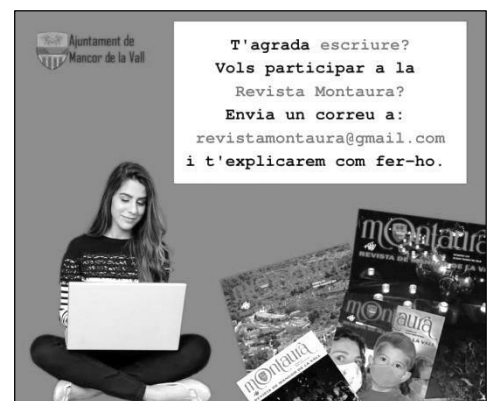
Aquest dia surt publicat al BOIB una oferta de feina: direcció del Centre de Dia de Mancor de la Vall. S'obri una borsa per ocupar de forma temporal una vacant.

Dia 11 s'informa de l'adquisició de 25 ordinadors pel CEIP Montaura gràcies a l'aportació econòmica del CEIP Montaura, de l'APIMA i de l'Ajuntament.

Dia 12 s'inicien les obres de manteniment a l'aparcament del carrer Massanella motiu pel qual no s'hi pot estacionar.

Dia 13 es va fer un espectacle infantil de carrer, "Dimoniarius", basat en les rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover, a les 11 del matí a la plaça de l'església. Aforament limitat i inscripció prèvia. Espectacle finançat pel Consell de Mallorca dins el programa d'espectacles de la Diada de Mallorca.

T'agrada escriure?
Vols participar a la
Revista Montaura?
Envia un correu a:
revistamontaura@gmail.com
i t'explicarem com fer-ho.

Dia 14 l'Ajuntament agraeix la feina feta i la dedicació a Protecció Civil, una gent que sempre hi és quan se'ls necessita. El vehicle de l'agrupació de protecció civil de Mancor de la Vall estrena nova retolació. Es demana a qui vulgui contribuir a aquesta gran tasca humanitària, que es faci voluntari o voluntària de l'agrupació de Protecció Civil de Mancor de la Vall.

A partir d'avui, dia 15, Mallorca es troba en nivell d'alerta sanitària 4 per risc extrem.

Aquest dia es publica al BOIB la convocatòria i bases d'una borsa d'administratiu/va a l'Ajuntament.

Dia 16 el batle fa un comunicat sobre la situació d'alerta sanitària i de les mesures que es prenen per donar suport al sector de la restauració. Es lloguen carpes i es tanquen carrers al trànsit. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>)

Dia 17, a les 12h, s'ha celebrat un concert de nadalles amb "Auraveus" a la plaça de l'Església amb aforament màxim de 70 persones prèvia inscripció.

Dia 18 es publica a premsa "Bares y restaurantes de Mancor mantienen su aforo, pero se trasladan al exterior". També es fa ressò d'aquesta altra notícia, "El Consell y el Obispado restauran esculturas y pinturas en Mancor y en Campanet".

Aquest dia a l'Ajuntament se celebra un plenari extraordinari. (Vegeu <https://www.ajmancordelavall.net/ca>).

A partir de dia 19 s'inicia la decoració dels arbres dels desitjos ubicats a la plaça de l'Ajuntament. No s'ha pogut fer taller enguany i cadascú ho fa a ca seva.

Dia 19 l'Ajuntament informa de de la convocatòria d'ajuts als establiments de restauració per part del Consell de Mallorca i que l'ajuntament no cobrarà la taxa d'ocupació de la via pública durant l'any 2021.

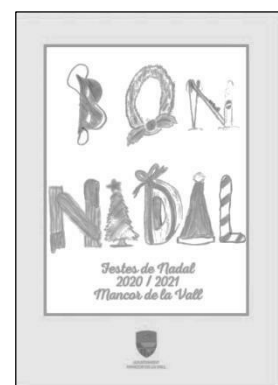
Dia 21 un patge reial visita els infants de l'escola Infantil Montaura i del CEIP Montaura, també el Centre de Dia. Ha recollit les seves cartes i desitjos. Gràcies per haver vingut de tan enfora!

Dia 21 la Conselleria de Salut avisa de que la vacunació contra la COVID-19 s'iniciarà a partir de dia 27 de desembre pels usuaris de centres residencials. En aquests moments no s'avisava a la gent via telefònica

per a fer vacunacions a domicili; avisa d'un frau i que s'extremen les precaucions si es rep una cridada.

Dia 22 es publica el programa de festes de Nadal. La portada és la postal guanyadora del concurs de l'any passat.

Dia 23 va morir a Palma el mancorí Toni Martorell Reynés, de cas *Puput*, als 86 anys. Donam el condol als seus familiars.

A partir de les 18:30 el pare Nadal va fer un recorregut pels carrers del poble gràcies a l'ajuda del club d'Esplai s'Estel.

Dia 24 el batle envia un missatge de Nadal demanant responsabilitat per acabar amb aquesta pandèmia i felicitar les festes.

L'Ajuntament avisa que es modifica l'horari de la recollida de fems que es fa a partir de les 14:30 h.

A les 11 h a la plaça de l'Església té lloc l'hora del conte de Nadal: el Ren de Nadal. Amb aforament màxim de 70 persones prèvia inscripció.

A l'Església, a les 18:30h se celebra la Missa de la Nit de Nadal, enguany només amb el cant de la Sibil·la, que la va cantar na Marita Bonafé Mora. *(Trobareu més informació a l'apartat de la Parròquia)*

Dia 28 es publica a premsa "El Govern exhumarà fosas por primera vez en Inca, Selva, Mancor y Santanyí".

A partir de dia 29 augmenten les mesures de protecció a Mallorca per fer front a la pandèmia. Els bars i restaurants tanquen a les 18 h, els comerços a les 20 h. Continua el toc de queda a les 22 h.

Aquest mateix dia hi ha una activitat juvenil i gratuïta per a joves entre 12 i 17 anys al Jungle Parc Mallorca de Santa Ponça, organitzada per l'Ajuntament i subvencionada pel Consell de Mallorca. Un bon dia ple d'aventura i rialles enmig de la natura!

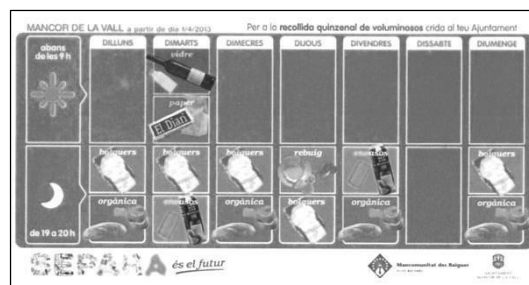
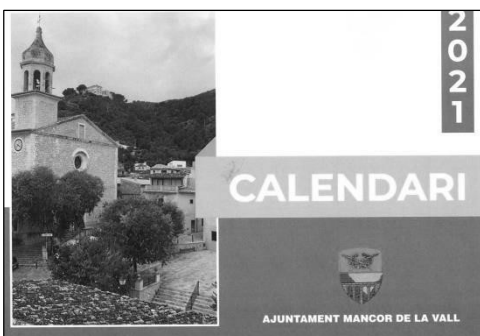
Dia 30 la Parròquia de Mancor de la Vall ha fet una donació a l'àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Mancor de la Vall. Ha recollit els aliments i altres productes de primera necessitat. L'Ajuntament i la Parròquia agraeixen molt a totes les persones que han participat i vos desitjam un millor any 2021.

Dia 31 es modifica l'horari de la recollida de fems que es fa a partir de les 14:30 h.

Segueixen les mesures sanitàries amb un toc de queda a les 22 h. Acaba l'any marcat per la pandèmia i amb els carrers i places buides. Tristament no es va poder donar l'entrada al 2021 a la plaça de l'Ajuntament, ja que en responsabilitat complirem les normes sanitàries.

VOS DESITJAM ELS MOLTS d'ANYS
QUE EL 2021 ENS ALLIBERI D'AQUESTA MALALTIA
I ENS PUGUEM RETROBAR AMB NORMALITAT. SALUT!!!

Joana Maria Alba

A J U N T A M E N T I N F O R M A

OBRES QUE VAN I VENEN

Al llarg d'aquest 2020 que hem acabat fa unes setmanes, tot i ser un any complicat, des de l'Ajuntament hem seguit fent tot un seguit d'inversions per a millorar el nostre municipi.

La gran majoria d'inversions han estat finançades amb el suport del Departament de Desenvolupament Local del Consell Insular de Mallorca a través dels Pla d'inversions per actuacions de Competència Municipal amb un total de 240.000 € i del Pla Acció per l'Energia Sostenible i Clima (PAESC) amb un total de 27.500 € per a redacció de projectes i accions de sensibilització i 13.750 € per inversions en millora de l'eficiència energètica i que han servit per substituir una quarantena de lluminàries de les antigues per lluminàries de tecnologia LED.

Pel que fa al Pla d'Inversions per actuacions de Competència Municipal i que abans es coneixia com POS els 240.000 € han servit per fer actuacions de millora en la xarxa d'aigües residuals i d'aigua potable, amb una inversió de 110.500 €, l'adaptació d'una de les habitacions que hi ha al Cementiri Municipal i que s'ha convertit en una sala adaptada a la normativa del Decret de Sanitat Mortuòria i que ha tengut un cost aproximat de 15.000 €. També s'han millorat els dos parcs infantils municipals amb la total substitució dels elements del situat a la Plaça Espanya i la millora del de la Piscina Municipal, així com fer una rampa d'accés adaptada a la Plaça de l'Església, valorat en uns 40.000 €. I per acabar amb les inversions d'aquest Pla s'estan fent millores a la Sala del Teatre Municipal, consistents en la millora del trespol i l'instal·lació de cadires noves més higièniques i salubres, així com fer una rampa d'accés adaptada i petites millores més, amb un cost aproximat als 70.000 €.

De cara al 2021 i amb les ajudes del Consell Insular, que doblen les quantitats en aquests dos plans, ja que seran per dos anys, estan aprovades noves inversions com són la millora del pati del Casal de Cultura, així com la construcció d'un bany adaptat en l'interior de la sala multifuncional. També es continuarà amb la millora de la xarxa de conducció d'aigua potable, substituint la canonada que va des de les bombes d'impulsió situades a devora les Cases de Massanella fins a l'entrada del poble i que tenen fuites constantment per la seva antiguitat. Es farà una millora en tota la zona del voltant del Pavelló Municipal i es construirà una sala annex i un petit magatzem. Per acabar en les inversions del Pla d'Inversions de Competència Municipal s'instal·laran fanals led als Camins de Sa Tanca i de Ses Quarterades que són camins per on sempre sol passejar molta gent, i també es continuarà amb la millora del cablejat i dels comptadors de l'enllumenat públic. Pel que fa a les inversions del PAESC, que també serà per dos anys les principals inversions a més de la redacció de projectes, serà la instal·lació de plaques fotovoltaïques a la coberta del Centre de Dia i continuar amb la substitució de fanals per fanals led.

Donat que pels anys 2020 i 2021 des del Ministeri d'Hisenda se'ns permet fer ús dels Romanents de Tresoreria, amb fons propis tenim previst construir el nou vial que ha de servir per arribar fins al nou edifici de l'ampliació del CEIP Montaura, continuar amb les millores al Teatre i acabar amb la millora del pati de l'edifici del Teleclub i que s'ha de convertir en un nou espai cultural on poder-hi fer activitats i per que no tal volta tornar a fer-hi alguna projecció de cinema, com es feia al seu moment en els anys 70 i 80.

Segurament farem noves inversions especialment totes aquelles que estiguin relacionades amb l'instal·lació de sistemes d'estalvi energètic i que ens han de permetre no només estalviar doblers si no també ser més respectuosos amb el nostre entorn.

RESUM DE LES ACTES DE PLENARIS

PLENARI ORDINARI DE DIA 16 DE SETEMBRE DE 2020

1.-Aprovació, si escau, del Compte General 2018.

ES PROPOSA

Primer.- Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'aprovi el Compte General 2018.

Segon.- Que es procedeix a la seva Rendició a la Plataforma de Rendició de Comptes pel coneixement de la Sindicatura de Comptes.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova aquesta per unanimitat dels membres del Ple.

2.-Aprovació, si escau, de reconeixement extrajudicial de crèdits.

Es tracta de dues factures que se van presentar dins del 2020 però que es corresponen amb despeses efectuades al 2019, per un valor de 3.501,84 €.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova aquesta per unanimitat dels membres del Ple.

3.-Aprovació de renovació de conveni ABAQUA

Aquest conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Mancor de la Vall i l'ABAQUA per a la millora i el manteniment de l'estació de depuració d'aigües residuals, no varia gaire respecte de l'anterior, què havia finalitzat la seva durada.

Sotmesa la proposta a votació, aquesta s'aprova amb els vots favorables de Més (5) i les abstencions del Partit Popular (3).

4.-Proposta de sortida de la FEMP

Línies generals de la proposta:

L'Ajuntament de Mancor de la Vall lamenta que la Federació Espanyola de Municipis i Províncies hagi donat el seu vistiplau a una proposta del Govern espanyol que suposa un xantatge als municipis per tal que aquests cedeixin la totalitat dels seus romanents al Govern espanyol per a poder-los emprar en els terminis i en les finalitats que aquest marqui; també lamenta, per tant, que hagi abandonat la postura ferma d'exigir la derogació de l'anomenada Llei Montoro quan el Govern de l'Estat s'havia compromès en aquesta derogació. També lamenta que la Federació Espanyola de Municipis i Províncies hagi actuat des de l'obscurantisme, sense un debat profund i sobretot compartit amb el conjunt de les entitats locals a través de les federacions territorials.

Per això es proposa que l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordi abandonar la Federació Espanyola de Municipis i Províncies mentre no hi hagi una rectificació del fons i les formes en la defensa contundent del municipalisme i d'una decisiva descentralització competencial i econòmica de l'Estat.

Alhora l'Ajuntament de Mancor de la Vall manifesta el seu suport a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears, que sí ha sabut propiciar un debat sincer i fructífer entre diferents en la defensa d'uns interessos comuns i reafirma el seu compromís amb aquesta Federació.

Es sotmet la proposta a votació i s'aprova per unanimitat.

5.-Proposta moció derogació llei Montoro.

Resum de la proposta

1.- L'Ajuntament de Mancor de la Vall demana la derogació de la Llei de sostenibilitat i racionalització de l'administració local i l'aprovació d'un marc legislatiu descentralitzador que respecti els ajuntaments, donant-los capacitat competencial i sobretot econòmica per a donar resposta a les necessitats de la ciutadania.

2.- L'Ajuntament de Mancor de la Vall demana que els ajuntaments puguin disposar sense coaccions i lliurement del 100% dels romanents de tresoreria i superàvits.

3.- L'Ajuntament de Mancor de la Vall demana que els ajuntaments participin de forma significativa dels fons europeus per a la recuperació econòmica causada per la crisi de la COVID19.

4.- L'Ajuntament de Mancor de la Vall farà arribar aquests acords al Congrés dels Diputats, al Senat, al Govern espanyol, al Parlament de les Illes Balears, al Govern de les Illes Balears, a la FELIB i a la FEMP.»

Després d'un debat de diferents interpretacions del que ha suposat la Llei Montoro, se sotmet la proposta a votació, s'aprova aquesta per unanimitat.

6.-Moció PP cessió d'espais a Conselleria d'educació.

El Sr. Frontera demana poder retirar de l'ordre del dia aquesta moció, ja que amb les circumstàncies actuals manca un poc de sentit.

Se retira aquesta moció de l'ordre del dia.

7.-Moció PP suport a la llei contra l'ocupació il·legal.

El Sr. Frontera Martorell llegeix la Moció presentada el dia 3 de setembre de 2020, amb número de registre d'entrada 667, envers l'ocupació il·legal d'habitatges.

Pren la paraula el Batle per a dir que votaran a favor d'aquesta proposta però que no estan d'acord amb tot l'argumentari, ja que troben que és una qüestió què s'intenta convertir en un problema social però realment solament el 0,0003% dels habitatges són privats segons les estadístiques, i que la majoria són de bancs i de fons

voltor. Que no es pretén justificar l'ocupació il·legal sinó que en el fons hi ha un problema amb els habitatges i l'accés a aquests i s'hauria de modificar la llei per a protegir més.

Li respon el Sr. Frontera per a dir que evidentment, hi ha casos diferents però que també existeixen ocupacions a segons habitatges i a habitatges habituals, com el cas que va sortir va poc en premsa d'una dona que havia viatjat a Madrid a veure sa seva filla i quan va tornar, se va trobar l'habitatge ocupat.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

8.-Petició PP desinfecció de carrers.

Intervé el Sr. Frontera per a demanar si es possible que se tornin a desinfectar els carrers, encara que la incidència del COVID no sigui molt alta; que sap que la Brigada desinfecta determinats punts però que podria ser més sovint.

El Batle li respon que a mesura que sigui necessari s'incrementarà aquesta neteja, però que la cura que s'ha de tenir no passa necessàriament per un increment d'actuació en aquest punt: que s'han tancat els parcs infantils, llevat d'un que ha sol·licitat l'escola.

El Sr. Frontera desitja afegir que si es podrien emplenar els dispensadors de gel i a més que els que hi ha a la Plaça d'Espanya ja fa tres setmanes que estan espenyats. El Batle ho anota per a comunicar-lo a la Brigada.

9.-Precs i preguntes.

El Sr. Frontera dirigeix les següents preguntes a la Batlia:

1.- Plus de neteja i desinfecció

El Sr. Frontera demana que atesa la situació derivada del COVID, es necessitarà una major desinfecció i neteja al CEIP Montaura, i per tant voldria saber quina empresa s'encarregarà de la neteja, quants d'efectius té previst dedicar a aquesta tasca, quantes hores i si hi ha previst material desinfectant (sabó etc.) suficient.

El Batle li respon que l'empresa compta amb material desinfectant, que a més, pel propi ús de l'escola l'Ajuntament posarà el sabó dins de les saboneres que ja tenen i que en tot cas, hi ha reserves suficients en cas que fos menester. Indica que l'empresa que fins ara feia feina haurà d'augmentar les hores per a atendre escola, escoleta i menjador. A més s'ha trobat una altra empresa del poble que s'ocuparà de fer net el centre de dia (quan s'obri), l'edifici nou i el centre de salut. Afirmar que en tot cas, augmentarà la despesa considerablement però s'ha de fer, i que s'haurà de treure una licitació perquè es superarà el límit establert a la llei de contractes pels contractes menors.

2.- PAC Mancor

Intervé el Sr Frontera per a dir que després de la declaració de l'estat d'alarma, es va tancar el PAC de Mancor i que solament s'ha mantingut contacte telefònic amb els pacients, o havien d'anar al centre de salut des Blanquer a Inca.

Fins a finals d'agost no es va recuperar l'atenció al PAC de Mancor, i solament unes poques hores un dia a la setmana. Troba que això és una manca de previsió i mitjans de la Conselleria de Sanitat i demana si es possible expressar el malestar que sent la població davant d'aquesta situació.

El batle li respon que cada setmana parla amb la coordinadora del centre des Blanquer i que de moment, la situació continuarà igual degut a la situació sanitària, i que aquesta mancança es dona a tots els pobles. Que es pressiona per a millorar el servei però de moment, no han tingut resultats, si bé esperen que quan acabi el període de vacances dels metges, igual es podria millorar aquesta freqüència.

3.- Horari Escoleta infantil

El Sr. Frontera demana per què s'ha canviat l'horari de l'escoleta per a reduir-lo, i indica que s'han rebut bastants queixes dels pares dels nins.

El Batle li indica que és per protocols de COVID, que ara han hagut de reorganitzar la feina amb els grups bombolla. Indica el Sr. Ramon Villalonga que ell va estar a la reunió amb els pares dels infants usuaris de l'escoleta i es va explicar clarament, que abans obrien i agafaven a tots els nins i nines a la mateixa hora i entraven plegats però ara, les educadores han hagut de dividir-se i solament poden atendre als infants del seu grup.

Indica el Sr. Frontera que llavors aquesta reducció es deu a una mancança de personal a l'escoleta, i li respon el batle que al contrari, que precisament a l'escoleta hi ha més personal del necessari per ràtios. Indica a més que són mesures necessàries, per protocols i que tothom s'haurà d'acostumar a aquesta situació perquè a la vista de les circumstàncies, s'allargarà.

El Sr. Frontera indica que a altres Ajuntaments no s'han reduït horaris, o si s'ha fet és perquè no hi havia demanda, com a Alaró. El Batle i la Sra. Fontanet li responen que sí que es dona aquesta mateixa situació a altres escoles, perquè precisament, es cerca el compliment dels protocols establerts.

Demana el Sr. Frontera si aquesta reducció tindrà un reflex al preu abonat per la assistència dels infants a l'escoleta. El batle li respon que per fer això s'ha de modificar l'Ordenança, i que a més, cal mencionar que la quota que s'abona a Mancor és la més barata de totes les del voltant i no s'ha rebut cap demanda en aquest sentit.

4.- Reparació teulada CEIP Montaura per l'IBISEC

El Sr. Frontera demana quan es té prevista l'execució de les obres de reparació de la teulada del CEIP Montaura. A més, vol recordar que el primer pis no disposa d'escala d'emergència, el que es considera d'extrema necessitat i no s'hauria de deixar de banda altres assumptes diferents a la pandèmia. A més, també considera que es podrien fer sortides a l'exterior des de cada aula del primer pis, eliminant una finestra i col·locant una porta.

El Batle li respon que al respecte de l'escala d'emergència, estava prevista al Pla d'emergències, però que fins a que no se faci l'escola nova no es farà, segons es va comunicar des de Conselleria.

Aprofita el Sr. Frontera per a demanar per l'estat del projecte de l'escola nova, i el batle li respon que el projecte està redactat, està en fase de estudi en recursos hídrics i en la comissió balear de medi ambient. I respecte a la teulada, que s'executarà l'obra sense interferir amb el normal funcionament.

11.5.- Reobertura del Centre de Dia

El Sr. Frontera demana quan s'obrirà el centre de dia, i li respon el Batle que si tot va bé, pel proper dilluns, després d'una reunió amb els familiars dels usuaris, i amb un màxim de 6. Aprofita per a recordar que es pretén la creació de la plaça de directora del centre de dia amb càrrec a l'Ajuntament.

11.6.- Nombre d'autònoms locals

Al respecte de les ajudes d'autònoms tramitades per la CAIB, el Sr. Frontera sol·licita saber quants d'autònoms han sol·licitat l'ajuda. Li respon el Batle que no s'ha rebut cap informació al respecte, que això ho tramita directament la Conselleria i encara no han comunicat res.

11.7.- Enllumenat de bombetes

El Sr. Frontera assenyala que hi ha bombetes enceses tota la nit, llevat de les de la plaça de dalt, totes, i que han arribat queixes dels veïnats. El Batle li respon que se llevaran pràcticament totes les bombetes llevats de les de la plaça de dalt per a les terrasses dels bars.

11.8.- Antic Punt verd

Al respecte de l'antic parc verd, el Sr. Frontera demana si seria possible adequar la zona i crear un àrea de repòs amb bancs i/o taules forestals per a la gent que té el costum de fer esport o caminar per allà.

Intervé el Sr. Ramon Villalonga per a dir que és una zona rústica i que per tant per fer qualsevol cosa, s'ha de tramitar una declaració d'interès general i no se pot fer res, per ser rústic i inundable.

El Batle descarta també posar taules perquè aquests llocs on se té accés en cotxe, amb aquestes instal·lacions, es transformen molt sovint en focs de brutor, que hi ha idees damunt la taula per a utilitzar aquest espai, però que la proposada no és una d'elles.

I no havent-hi més assumptes que tractar, d'ordre de la Batlia-Presidència s'aixeca la sessió.

PLENARI EXTRAORDINARI DE DIA 28 D'OCTUBRE DE 2020.

1. Aprovació, si escau, de l'ordenança reguladora de l'ús del foc a Mancor de la Vall.

Aquesta ordenança té com a objectiu complementar les normes de prevenció d'incendis forestals vigents a la nostra comunitat autònoma, regulant l'ús del foc a l'aire lliure dins la zona urbana del municipi de Mancor de la Vall.

Sotmesa la proposta a votació amb aquesta precisió, s'aprova per unanimitat dels membres presents.

2. Aprovació, si escau, de l'ordenança reguladora de la taxa per ocupació privativa de domini públic mitjançant taules i cadires.

El Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall va decidir, a la sessió extraordinària celebrada el dia 15 de juny de 2020, iniciar el procediment de derogació de l'ordenança reguladora de l'ocupació del domini públic mitjançant

taules i cadires a fi de garantir la no exigibilitat d'aquesta taxa a l'any 2020 i ajudar, en la mesura del possible a pal·liar les conseqüències negatives de la pandèmia a un sector especialment castigat.

Atès que el cobrament d'aquesta taxa forma part del conjunt d'ingressos de dret públic exigibles per l'Ajuntament i al estar sotmesa a padró fiscal, és necessari que l'acord d'imposició i la seva publicació definitiva sigui anterior a la fi de l'any natural immediatament anterior per a la seva aplicació al 2021,

Demana la paraula el Sr. Frontera Martorell per a dir que atesa la situació actual i a la vista de les circumstàncies, proposava que no s'aprovés l'aplicació d'aquesta ordenança fins a l'any 2022. El Batle li respon que si no es possible l'ocupació pública no es girarà la taxa corresponent, però que s'han mantingut les mateixes tarifes que hi existien amb anterioritat i no s'està vigilant la major ocupació produïda com a conseqüència del distanciament de les taules per a no perjudicar als bars i restaurants.

Sotmesa la proposta a votació, aquesta obté 4 vots a favor de Més i 4 vots en contra del PP. Ja que hi ha un empat, es sotmet a una segona votació amb el mateix resultat, però a la què s'aplica el vot de qualitat del Batle. Per tant, **s'aprova la proposta en aquesta segona votació.**

3. Aprovació, si escau, de la modificació de l'ordenança fiscal reguladora de la taxa del cementeri.

S'ha comunicat des de l'ATIB que seria necessari reajustar l'ordenança per a determinar la taxa per UNITAT D'ENTERRAMENT no per sepultura (columna de nínxols) com es va aprovar a l'any 2019.

Ja que les despeses referenciades a l'estudi econòmic financer són correctes, solament seria necessari procedir a la seva divisió entre les 614 unitats d'enterrament que hi existeixen, en lloc de entre 178 columnes.

Intervé el Sr. Frontera per a assenyalar que troba que no és el moment adequat per a pujar les tarifes del cementeri, i més quan aquesta taxa no importa s'apliqui. Proposa que no s'actualitzi, que se continuen aplicant els 6€ i que a més, que s'incorpori la proposta efectuada pel seu grup al Ple de 2019, què seria la d'incloure una taxa més reduïda per a jubilats o treballadors en ERTE o aturats.

El Batle li respon que aquesta diferència de tarifes no és legal i no es pot aplicar, ja que el servei objecte de la taxa és el mateix. En tot cas, tampoc se podria aplicar la quantitat de 6€ perquè estaria en vigor la modificació aprovada al Ple de 2019 per l'any 2020 i la modificació actual solament es basa en dividir el preu calculat per columna en unitats d'enterrament, una vegada apreciat que hi ha casos en què a una mateixa columna hi ha diferents titulars, no hi ha una pujada respecte de l'any passat.

Sotmesa la proposta a votació, aquesta obté 4 vots a favor de Més i 4 vots en contra del PP. Ja que hi ha un empat, es sotmet a una segona votació amb el mateix resultat, però a la què s'aplica el vot de qualitat del Batle. Per tant, **s'aprova la proposta en aquesta segona votació.**

4. Aprovació, si escau, de la modificació de l'ordenança reguladora de la taxa per expedició de llicències urbanístiques.

Atès que la vigent ordenança reguladora de la taxa per expedició de llicència urbanística determina una tarifa fixa de 10€, independentment de que es tracti d'una comunicació prèvia o llicència d'obra major.

Considerant que aquesta quantitat és molt inferior al cost real de la tramitació d'aquest tipus d'autoritzaions, i que a més resulta desproporcionada, ja que omès total i absolutament el valor de les obres preteses i la capacitat econòmica de les parts.

Considerant que s'han consultat les ordenances dels voltants i que s'ha trobat com a característica comuna que a totes s'estableix una determinació de la taxa basada en un percentatge del pressupost de l'obra.

Tenint en compte que seria viable establir una proporcionalitat a la quota de la taxa dependent de la quantia total de l'obra, a afegir al mínim exigible.

El batle explica que l'Ordenança és molt similar a la ja existent, que l'únic que s'ha fet és establir una quota fixa per a llicències i comunicacions prèvies inferiors a 1.000€ i després, augmentar en un 1% la tarifa en funció del pressupost per a cobrir una part del cost del servei de control posterior d'aquestes obres.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova aquesta amb el vot favorable dels 4 membres de Més i 4 abstencions del Partit Popular.

5. Aprovació, si escau, del Reglament d'ús d'instal·lacions esportives.

Considerant que l'Ajuntament de Mancor de la Vall manca d'una regulació actualitzada que determini les normes bàsiques d'ús de les instal·lacions esportives municipals o gestionades per l'Ajuntament. es creu necessari aprovar aquesta regulació, que haurà de venir vinculada a una ordenança reguladora de preu públic pel seu aprofitament.

El Sr. Joan Ramon Villalonga indica que se faran rètols per a posar a l'entrada de les instal·lacions per al general coneixement dels usuaris.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

6. Aprovació, si escau, de la Proposta de Batlia de suport ASJUBI40.

Atès que actualment s'ha posat damunt la taula per part de la comissió parlamentària de l'anomenat "Pacto de Toledo" de les 20 recomanacions per fer viable el sistema de pensions de la seguretat social a on s'hi discuteix el seu futur, s'ha obert un debat per part d'algunes associacions com ASJUBI40 (Associació de Jubilats amb més de 40 anys cotitzats) per donar a conèixer i que se contempli la inclusió a debat d'aquesta comissió, i l'eliminació dels coeficients reductors per jubilació anticipada a qui hagi tingut llargues carreres de cotització (de més de 40 anys).

Es sotmet la proposta a votació i s'aprova per unanimitat dels membres presents

I no havent-hi més assumptes que tractar, s'aixeca la sessió

PLENARI EXTRAORDINARI DE 9 DE NOVEMBRE DE 2020

1. Aprovació, si escau, de la modificació de l'ordenança reguladora de l'IBI.

Es presenta la modificació de l'ordenança reguladora de l'IBI per canviar la bonificació que hi havia a les famílies nombroses que passa del 50% al 90% i s'introdueix una bonificació del 50% als immobles que s'hagin instal·lat sistemes generals d'aprofitament tèrmic o energia solar.

A continuació, el Batle demana si es vol comentar res de la proposta. Ja que ningú desitja afegir res, es procedeix a la seva votació, i s'aprova amb 4 vots a favor de Més i 3 abstencions del grup Popular.

2. Aprovació, si escau, de la modificació de l'ordenança reguladora de l'ICIO.

S'estableix una bonificació del 70% a favor de les construccions, instal·lacions i obres que incorporin sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar per a l'autoconsum.

També s'estableix una bonificació del 90 per 100 a favor de les construccions, instal·lacions i obres que afavoreixin les condicions d'accés i habitabilitat de les persones discapacitades.

S'estableix una bonificació del 50% en el cas de que el fet imposable de l'impost es realitzi en immobles amb algun grau de protecció fixat en el Catàleg de Protecció del Patrimoni Històric de Mancor de la Vall.

Ja que ningú desitja afegir res, s'efectua la votació, i s'aprova la proposta amb 4 vots favorables de Més i 3 abstencions del Partit Popular.

3. Aprovació, si escau, de la modificació de l'Ordenança reguladora del preu públic per la utilització d'instal·lacions esportives.

Considerant que l'Ordenança fiscal reguladora del preu públic per accés a les instal·lacions esportives és de l'any 2012 i seria necessari establir una regularització de les tarifes a fi d'actualitzar-les i que quedarien establertes de la següent manera.

<i>Instal·lacions</i>	<i>Sense Llum</i>	<i>Amb Llum</i>
1.- Pavelló		
A) Pista de bàsquet	35	45
B) Pista de tennis	10	15
C) Pista de futbol sala	35	45
D) Abonament 5 partits pavelló cobert	150	190
2. Pista de tennis descoberta	10	15
3. Piscina municipal		
A) Per a residents Abonament individual per majors de 18 anys (juny/setembre)	20	-
B) Per a residents Abonament individual per menors de 18 anys (juny/setembre)	10	-
C) Residents: quota per dia bany majors de 18 anys	2	-
D) No residents: quota per dia bany majors de 18 anys	4	-
E) No residents: quota per dia bany menors de 18 anys	2	-
E) Residents: quota per dia bany menor de 18 anys	1	-
F) Menors de 3 anys	0	-

El Batle demana si qualcú desitja comentar res relatiu a aquesta modificació. Intervé el Sr. Frontera per a assenyalar que si bé la pujada no és significativa, si serà d'aplicació estricta o si se faran excepcions a l'aplicació de l'ordenança. El batle li respon que la intenció és començar a aplicar l'ordenança.

Sotmesa la proposta a votació, aquesta s'aprova amb 4 vots favorables de Més i 3 abstencions del Partit Popular.

4. Aprovació, si escau, de la possibilitat d'efectuar sessions plenàries mixtes.

Es proposa que pel Ple de l'Ajuntament s'acordi la possibilitat de realitzar sessions plenàries mixtes, amb part dels membres en règim presencial i part de forma telemàtica, sempre que es reuneixin els requisits que contempla la Llei 40/2015.

Sotmesa la proposta a votació, **aquesta NO S'APROVA**, per haver obtingut el vot favorable dels 4 membres de Més i l'abstenció del Partit Popular (3), ja que és un assumpte d'organització orgànica, requereix el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la Corporació i aquesta no s'ha obtinguda i no cal aplicar el vot de qualitat del President.

I no havent-hi més assumptes que tractar, s'aixeca la sessió

CALENDARI LABORAL DE 2021

El passat dia 15 d'octubre de 2020 es va publicar al BOIB la Resolució del Conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, de 9 d'octubre de 2020, en el qual es va públic el calendari laboral general i local per a l'any 2021 a l'àmbit de les Illes Balears.

1. Festes d'àmbit general de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1 de gener	Cap d'Any
6 de gener	Epifania del Senyor
1 de març	Dia de les Illes Balears
1 d'abril	Dijous Sant
2 d'abril	Divendres Sant
5 d'abril	Dilluns de Pasqua
1 de maig	Festa del treball
12 d'octubre	Festa del Pilar
1 de novembre	Dia de Tots Sants
6 de desembre	Dia de la Constitució
8 de desembre	Immaculada Concepció
25 de desembre	Dia de Nadal

2. Festes d'àmbit local a diferents pobles

Mancor de la Vall	24 de juny: Sant Joan 18 de novembre: Dijous Bo
Palma	20 de gener: Sant Sebastià 24 de juny: Sant Joan
Biniamar	23 de setembre: Sta. Tecla 18 de novembre: Dijous bo

2.- Festes d'àmbit local a diferents pobles

Selva	3 de maig: Fira de La Creu 10 d'agost: Sant Llorenç
Caimari	18 de novembre: Dijous Bo 19 de novembre: Fira de s'Oliva
Moscari	26 de juliol: Santa Anna 18 de novembre: Dijous Bo
Inca	30 de juliol: S. Abdó i Sant Senén 19 novembre: següent Dijous Bo
Escorca	29 de juny: Sant Pere 10 d'agost: Sant Llorenç
Lloseta	7 d'abril: Romeria del Cocó 8 setembre: Nativitat Mare de Deu
Binissalem	23 de juliol: abans de S. Jaume 24 de setembre: sa Vermada
Búger	29 de juny: Sant Pere 30 de juny: Sant Marçal
Campanet	6 d'abril: dimarts de Pasqua 29 de setembre: Sant Miquel
Costitx	20 de gener: Sant Sebastià 8 de setembre: Mare de Déu
Sineu	3 de maig: es Firó 7 de desembre: posterior Constitució

ARA HA FET VINT ANYS...

Del que passà a Mancor durant el darrer trimestre de l'any 2000 recordarem:

Dia primer d'octubre l'Ajuntament organitzà una excursió al mirador de mes Barques, la font de sa Costera i a cala Tuent.

Dia 5 d'octubre es representà l'obra teatral "El bosque de mi casa" d'Ignaci del Moral dedicada especialment als nins i nines.

Dia 26 d'octubre cessà com a secretari de l'Ajuntament D. Hijinio Cascón Nogales.

Dia 29 d'octubre se celebrà la X PUJ.ADA A LLUC A PEU amb més de 400 inscrits.

Dia 4 de novembre els mancorins de l'any 1943 celebraren un dinar de germanor.

Dia 2 de desembre l'Ajuntament organitzà una excursió al puig d'en Galileu i a les fonts d'es Prat i d'es Noguer.

Dia 23 de desembre es representà al Casal de Cultura l'obra "HENSEL I GRETEL" a càrrec del Centre Dramàtic di Marco.

A causa de les obres de restauració del temple parroquial, les matines de Nadal se celebraren en el teatre del Casal de cultura. Cantà la sibil·la Margalida Rotger Martorell, el cant de l'Àngel l'interpretà na Josefina Pou Ayala i el sermó de la Calenda el pronuncià Josep Frontera Martorell.

En el concurs de betlems foren premiats amb el primer premi Maria A. Martí Amengual, amb el segon

Maria Mag. Gual Gomila i amb el tercer Toni Miquel Morell Mora.

La celebració de l'any nou 2001 fou especialment històric ja que es donava la benvinguda al segle XXI i al tercer mil·leni.

Per trobar-se vacant el càrrec de secretari municipal fou nomenada, com interina, Maria Martorell Seguí.

El CE MONTAURA en el grup balear de tercera divisió nacional ocupava el lloc número tretzè entre vint clubs participants.

Maria A. Martí Amengual obtingué el 1r premi de concurs de betlems.

L'entrevista del trimestre es realitzà a Jaume Martorell Mora *Valencià*.

Durant el trimestre moriren: Dia 7 de desembre morí a Ciutat als 55 anys Jordi Fontanet Mateu *de can Rata*.

Dia 14 de desembre morí Maria Martorell Amengual *de ca na Lliquen*, tenia 75 anys.

Dia 19 de desembre morí als 59 anys Pere Pau Ferrer Torrens, espòs de la mancorina Catalina Jaume Cavaller *de cas mestre*.

Nasqueren: Dia 21 d'octubre nasqué Maria Sanpietro Pou.

Dia 12 de desembre nasqué Maria Antònia Redondo Martorell.

Els matrimonis celebrats foren: Dia 7 d'octubre es casaren Bernat Gual Mora i Francisca Morro Martorell

Dia 5 de novembre es casaren Bernat Mir Cantallops de sa Pobla amb la mancorina Maria del Rosari Pericàs Morro.

Dia 16 de desembre es casaren Joan A. Bassa Crespí de Ciutat i la mancorina Antònia Ramiro Martorell.

Gabriel Fiol Mateu

(De "Montaura", núm. 53)

JOANA ROTGER BENNÀSSAR “Madò Joana”

El passat dia 30 d’octubre ens trobàrem a ca madò Joana Rotger a Selva, coneguda allà per Joana de “sa Pedrera”, per fer l’entrevista del proper número de la revista MONTAURA, aprofitant que enguany el Grup de Balls Mallorquins i Festa Pagesa de Mancor, celebra el seu 40è aniversari. Madò Joana fou la figura cabdal en la seva formació i ho ha continuat essent per espai de molts anys.

Hi som presents, a més de madò Joana i l’entrevistador, la seva filla Catalina, en Biel Pocoví i n’Antònia Martorell, que és la persona que dirigeix l’agrupació Festa Pagesa de Mancor de la Vall.

Reunits al menjador de la casa, respectant les normes emanades del govern en relació a la pandèmia del Covid-19, en primer lloc vàrem demanar el segon llinatge a madò Joana perquè el desconeixíem. Ella ens explicà el seu llinatge i remarcà com l’escrivia ella (Bennassar), amb dues “enes” i “dues esses”. Després de fer una prova en l’enregistradora, iniciam la conversa.

Madò Joana, quan vàreu néixer?

Vaig néixer l’any 1932 dia 6 de febrer. Me contaren que feia una fretada.

Vàreu néixer a Selva?

Sí. Mun pare i mu mare eren també de Selva.

Què nomien els vostres pares?

Mun pare Pedro Rotger Cifre i mu mare Catalina Bennassar Capó

On començàreu a anar a l’escola?

Presideix la conversa la foto del dia de l’homenatge a Mancor de la Vall

En aquell temps, sobretot ses nines anàvem a ca ses Monges. Jo sempre vaig anar a ca ses Monges fins que vaig deixar d’anar a escola. Es dematins mos feien sa classe que tocava aquell dia. Es capvespres, tornàvem entrar i fèiem labor, brodàvem, i fèiem llençols, tapetes tot lo que mos ensenyaven. Llavors s’usaven molt es llençols brodats. Molta gent, quan s’havia de casar, muntaven com una exposició de brodats a ca seva a un quarto de sa casa, perquè tothom, sobretot es convidats ho vegessin. Jo vaig aprendre molt d’aquestes senyores. N’he fetes moltes, moltíssimes de coses brodades.

Fins quan vàreu anar a ca ses Monges?

Quan ho vaig deixar ja tenia 15 o 16 anys. Com he dit no vaig anar enlloc més a escola.

Després de deixar d’anar a ca ses Monges, què féreu?

Com que a jo sempre me va agradar molt brodar, tota sa vida he brodat –ho repeteix amb convenciment– tota sa vida. Primer vaig anar a un taller que hi havia de brodaiores a Selva. Allà feia tres o quatre hores i me varen acabar d’ensenyar. Un dia sa mestra que hi havia allà, madò Francisca “Sabonera”, em digué: “Ho sents, Joana, podries quedar a brodar amb noltros” –n’hi havia una quarantena de brodaiores, brodaven per encàrrecs de Barcelona i de Palma–. Jo hi vaig quedar. Moltes vegades brodàvem tot lo dia perquè havíem d’acabar aquella feina tant si podíem com si no podíem, inclús a vegades, per acabar qualche encàrrec hi dedicàvem hores de sa nit.

El dia de la Primera Comunió

Sempre vàreu brodar en aquesta fàbrica?

Hi havia a Selva una altra fàbrica i també me cercaren i hi vaig anar. Era sa primera que esperava en es portal abans de que obrissin per començar sa feina.

Madò Joana a la seva joventut

Guanyàveu molt en aquell temps?

Pots pensar, poca cosa. No sé si de tot d'una mos pagaven una pesseta o poc més a s'hora. Després poc a poc varen anar pujant.

Parlem un poc de la vostra família. Quan començàreu a festejar, hi va tenir res a veure un ballador que també estava amb vos a s'agrupació Aires de Muntanya de Selva?

Es meu home ja formava part de s'agrupació quan jo hi vaig anar ell ja hi estava. Allà mos vàrem conèixer.

Quan començàreu a anar en serio, festejàreu molt de temps?

Crec que devers quatre anys.

Es clar no hi havia cap problema, vos vàieu a s'Agrupació, però quan vos casàreu?

Mos casàrem a Selva dia 12 de maig de 1952.

Mirau com es descriu el vostre casament al llibre "Pequeña historia de Aires de Muntanya, contada por los demás" de Toni Galmés Riera: "*El 12 de mayo de 1952, el bailarín completo y elegante Juan Vallori, Xafarrí, se casó con Juana Rotger de sa Pedrera, buena bailadora i cantadora, hoy Directora de Danza en Selva en cuyo cargo le acompaña un muy lisonjero éxito y es cuna del Salero de los bailadores "seuvtgins".*

El vostre espòs era de cas Xafarrí. Quina feina feia, a més de participar a l'Agrupació?

Era de cas Xafarrí. Va fer de picapedrer tota sa vida

Quan vos casàreu, ja vivíeu en aquesta casa?

El dia de noces

No, anàrem a viure en es carrer de sa Font. Allà hi vàrem estar set anys. Després vàrem venir en aquesta casa, que estava molt malament. Es meu home em digué: "Joana, què hem de fer?". No passis pena, li vaig dir, ja mos arreglarem. Vàrem posar una bona cortina darrera amb unes pots i així mos cobríem des fred i dormíem. Però un dia va fer una ventada i mos ho va tirar tot per avall.

Supòs que després el picapedrer la va posar molt bé?

Sí. Llavors, a poc a poc, vàrem arreglar sa casa, la posàrem al nostre gust.

Seguim parlant de la família. Quants de fills heu tengut?

Dues filles i un fill. Na Catalina, na Joana i en Joan.

Teniu nets?

Sí, tenim tres nets. Na Cristina, filla des meu fill Joan i na Maria Antònia i en Joan, fills de sa meva filla Joana.

El matrimoni amb els seus fills

Donem una passa més, quan entràreu a s'Agrupació "Aires de Muntanya"?

Un bon dia vengeren a cercar-me per ballar. Hi vaig estar vint anys. He corregut molts de llocs. Cada any fèiem dues sortides.

Quines foren les altres persones que quan començàreu també estaven a l'agrupació Aires de Muntanya?

A més de ses senyores Sastre Font, que foren ses fundadores i es director que era don Toni Galmés, hi havia balladors i balladores, cantadores i músics. Et diré ara els seus noms que record i no voldria deixar-ne cap: l'amo en Joan "Blai"; en Toni de "can Simó"; en Joan "Xafarri" (es meu home); en Llorenç de "sa mà cremada"; en Pep "Erissona"; en Toni "Planas",

A ca les senyores Sastre Font

na Francisca "Rayona"; na Rosa de "can Simó; quatre germanes de "Son Penya" na Margalida, n'Antònia, na Maria i na Catalina; na Maria "Erissona"; na Pereta "Terrassera"; na Francisca de "ca na Tallera"; na Margalida "Palova"; na Catalina "Birra"; na Francisca "Peret"; na Magdalena "Flates"; n'Antònia de "sa Pedrera; na Margalida "Foieta"; na Maria Nísia i na Francisca "Granada"; na "Xisqueta"; na Joana "Lava"; na Magdalena "Terrassera"; ses germanes "Pusiles", Magdalena i Catalina; na Catalina "Canyissa". Érem molts. Cada any almanco fèiem dues sortides a fora a sa península i a s'estranger.

Ens podríeu dir ara alguns dels llocs on anàreu a ballar. He llegit que també rebíeu molts de premis per tot allà on anàveu. Per cert la parella, Joan "Xafarri" i Joana "de sa Pedrera", eren els punters i formaven un conjunt que captivava els assistents a les actuacions.

El seu espòs ballant a Madrid amb la seva cosina Magdalena

A Madrid vàrem ballar en es Retiro participant a un concurs i vàrem guanyar es primer premi, per cert que tenc una foto que mos feren que estam amb es peus enlaire, ballant es "Toni Moreno". Es grups que aconseguien un des tres primers premis anaven a un concurs a Londres. Noltros d'allà hi anàrem –per cert vàrem haver d'avisar a ses famílies, perquè no passassin pena–. A Londres vàrem tornar guanyar es primer premi. Quan vàrem arribar a Selva mos feren un arc a sa plaça amb tota sa plaça que estava plena de gent. Era el 22 de juliol de 1949.

Estant allà es va produí sa mort de son pare d'en Joan "Blai", una mort repentina. Jo ho vaig saber, però em

digueren que no digués res perquè es meu home no ho sabés.

Al final de l'entrevista podeu llegir una crònica publicada a Ultima Hora del dia 29 de juny de 1979, feta per n'Arnau Amer Sastre, amb motiu de complir-se els 30 anys d'ençà d'aquesta efemèride del premi aconseguit a Logollen (Anglaterra).

Altres llocs on anàreu?

A França, Saragossa, València. Anaren també a l'Alger. Jo no hi vaig anar perquè aquí teníem dues sortides cada setmana per a turistes. A més tot s'estiu recorriem molts de pobles per ses festes patronals. Cansats mos n'haviem d'anar a fer sa funció en es poble.

Sabem també que actuàveu a Selva cada setmana?

Sí, actuàvem aquí dues vagades a sa setmana, a can Servera per als turistes que venien a escoltar-mos i a veure es nostres balls.

Intervé la seva filla Catalina i diu: *Ballaren fins i tot davant sa casa d'en Picasso, a França. Madò Joana intervé i diu: Jo no hi vaig anar perquè m'havia romput un peu aquí ballant es "Toni Moreno" amb en Jaume Serra d'Inca. És preciós aquest ball.*

M'agradaria ara que a gust vostre ens diguéssiu quins tres balls triaríeu com a millors?

"Toni Moreno", "na Margalideta" i llavors un ball que hi posaren lletra i que feren a posta per es meu home i jo, "es Copeo d'es Pla.

Quan deixàreu Aires de Muntanya?

No ho vaig deixar. Jo estava esperant sa primera filla, na Catalina. Quan ho vaig dir a don Toni Galmés, em digué: "No ho pots deixar, veus com sa teva i balls com es que tu fas, no ho podem deixar d'aquesta manera". I me vaig passar a cantadora i també a tocar ses castanyetes.

Les filles Catalina i Joana amb la neta major, Cristina, filla d'en Joan

Amb les dues netes, bones balladores, Cristina i Maria Antònia

feien feina plegats—. També es meu home —ara el retrataria assegut devora sa xemenea— va insistir molt i me deia: "Per què no hi vas? Pensa amb en Biel i na Maria". Jo me'n vaig anar a dormir i només pensava amb allò, m'han insistit tantes vegades. Finalment vaig dir: Au!! Hi anirem!! I ja va estar.

On heu ensenyat més?

A Selva vaig dirigir molts d'anys s'Escola de Ball. A Búger hi anàrem per espai de setze anys i creàrem sa Festa Pagesa de Búger. Vaig anar a Santa Maria i a Costitx i després a Mancor.

Molt bé, passem ara a l'experiència de Mancor. Un bon dia vos va venir a veure el senyor Biel Pocoví, que era el batle de Mancor, amb na Maria la seva esposa. Vos va fer la proposta de venir a Mancor a ensenyar es balls. Això vos va sorprendre i no volíeu arrencar.

Ben ver que és. Jo duia Selva, érem devers setanta. En Biel va insistir —vull dir que es meu home era molt amic des seu sogre,

El gener de 1984 el grup va retre homenatge a la centenària Catalina Sastre Martí "Salapa"

Intervé en Biel i diu: "Es teu home et deia: Joana a l'amo en Pepet no li podem dir que no". Madò Joana hi afegeix: Biel es teu sogre era un home encantador, molt bona persona, vàrem estar molt relacionats les dues famílies.

Quin temps fa que començàreu?

Ara fa quaranta anys. En Biel ho confirma dient: Jo tenc es programa que férem quan vàrem començar, era en es mes d'octubre de 1980. Madò Joana continua: Ho vaig dir ben clar es dia que me feren s'homenatge, he passat per quatre batles.

Intervé n'Antònia Martorell i diu: *Això que aquell dia havia de fer es pregó?*

Madò Joana se sent al·ludida i diu: *Mira, Antònia, no vos dic cap mentida, no vos dic cap mentida ni una, jo aquell dia vos vaig dir que em donàssiu es micro perquè volia donar ses gràcies a tots es que s'han portat molt bé amb noltros, les puc donar a tothom. Ho vaig dir perquè m'ho sentia. Jo no havia pensat ni preparat lo que vaig dir, però en aquell moment me va sortir tot allò. I més corda que tenia, però vaig callar. No vaig posar unes bones rels que entre tots l'hem pujada? Guardau-ho, et recoman, no ho deixeu.*

Ara, madò Joana, vos llegiré el que tenc anotat després de parlar amb una dona que vos coneix i va aprendre a ballar seguint el vostre ensenyament. Després vos em direu si el que diu és cert o no. Diu així: *“Madò Joana és una persona que és un referent per tot el que ha fet, per a totes les dones d'avui. Té molt bon cor i un bons “fondos”. És una dona enèrgica i vital, amb quatre bels mos posava a “puesto”, Mans enlaire!! Exigent, però s'exigeix a ella mateixa. No diu mai que no a ningú. Mai no ha fet selecció de les persones que tal vegada les costava més assimilar lo que ella mos ensenyava. No deixava mai ningú en es banquet, com fan es entrenadors de futbol, no tenia reserves, tothom era bo. Sabia cercar ses parelles que havien de ballar junts. I una cosa molt important, si no es trobava bé mai ho descobríem, tot seguia normal”.*

Dia de l'homenatge, any 2016, envoltada de músics, cantaires i balladors

Què vos sembla aquesta descripció, vos han retratat bè?

Trob que m'ha fet una bona descripció i una visió de lo que jo he intentat fer al llarg de sa meva feina d'ensenyar. És ver que mai no he humiliat ni despreciat a cap de les persones que he ensenyat. Tothom serveix per ballar, encara que consti més a uns i altres ho assimilen més aviat. N'Antònia, que està amb noltros, és plena de vida, que digui ella, però ho ha de dir, si jo allà dedins, tot d'una que vaig arribar vaig dir: aquí hi ha d'haver una escola de germanor, una escola d'estimació i una escola que mos hem de donar sa mà tots, no sabem lo que mos pot passar. No ho vaig dir? Hi ha hagut mai cap paraula?

N'Antònia confirma el que acaba de dir madò Joana. Madò Joana continua dient: *Tu saps Antònia que a mi me n'han fetes, però de Mancor no puc dir res, més que agràiment de tothom. Tot es poble. Tothom em saludava i a moltes persones no les coneixia. Estic molt agràida des poble de Mancor.*

Li vaig demanar la seva conformitat per posar a l'entrevista tot el que m'ha dit aquesta alumna seva. Ella em contestà:

A l'homenatge amb un ballador i el seu net Joan

Sí. Hi estic totalment d'acord, sempre he procurat fer ses coses lo millor que he sabut.

De veritat crec que el que va començar fa quaranta anys ha estat una experiència molt bona i m'atrevesc a dir molt engrescadora per al poble i de manera especial per a totes aquelles persones que han pariticipat al llarg d'aquests anys. Me dirigeix a n'Antònia i li deman: quants de balladors i balladores teniu?

Onze de petitons, una quinzena de mitjans, d'iniciació de grans són devers deu i es balladors grans devers quinze. És una pena perquè ara no hem pogut començar el curs.

Madò Joana diu: *Ja teniu una bona escola, no et preocupis, podreu tornar seguir.*

La filla Catalina de madò Joana des d'un principi va participar amb la seva mare en la posta en marxa del grup i ha continuat sempre l'ha acompanyada a Mancor. Em dirigesc a ella i li deman si ens pot dir les persones que intervingueren, a més del suport de l'Ajuntament, músics i demés. Ella diu:

Des d'un principi, com has dit, jo vaig estar amb mu mare ajudant amb sa música i es balls. Altres músics que estan amb noltros des del principi són: Na Fina de "sa Granja", que tocava sa guitarra, l'amo en Joan "es Rellotger", mancorí que vivia a Selva, que tocava es contrabaix i es violí, i en Mateu Mir que era es baixista. Després s'hi varen afegir altres persones, na Teresa Ripoll (violí), en Daniel (Bandurria), na Magdalena Grau (guitarra), n'Emili (fobiol), n'Edu (guitarra), en Tomeu Torrens (Violí), en George Guiri (violí) i na Rufina Poyatos (percussió). En un moment donat s'adjuntaren al grup ses cantadores del cor de Sant Domingo d'Inca, que encara continua i altres.

Per concretar el nom de Festa Pagesa deman a na Catalina si ens pot explicar el seu origen. Ella comenta el següent:

Festa Pagesa era de Búger, noltros anàvem allà a assatjar. Noltros a Mancor no teníem musics i apreníem a ballar mitjançant discs. A Búger hi havia músics i anàrem allà. Després aquest músics venien a Mancor i assatjàvem plegats. A Búger va desaparèixer Festa Pagesa i a Mancor es grup va passar a dir-se Festa Pagesa.

Quants anys fa que vos ho deixàreu?

Quan me feren s'homenatge. Ho vaig deixar en mans de n'Antònia que està fent molt bona feina.

Actualment, que ja no teniu tanta ballera, què feis en un dia normal?

Jo t'ho diré i t'ho dic amb tot es meu cor, deman a na Catalina: Nina que hem de fer per dinar avui, ara podríem cuinar llegum? Sa nina m'ho dur tot ben netet i preparat a sa camilla. Li arregl tot lo que puc, ella només està davant es foc, només ho ha de fer.

Contesta na Catalina: *Ella me fa de "pinche", ajudant de cuina, però n'he après molt darrera ella i m'agrada molt sa cuina.*

A més de fer d'ajudant de cuina a na Catalina, què més feis, no sortiu a passejar?

M'assec. Però amb s'ajuda d'una cadira ho faig tot net, no ser estar aturada. No surt perquè me costa molt caminar.

Per acabar, com sabeu aquesta entrevista sortirà a la revista Montaura del mes de gener de 2021, voldria que enviàssiu un missatge a les persones de Mancor que llegiran la vostra entrevista.

Lo que vaig dir es dia de s'homenatge ho puc tornar repetir. Reiter ses gràcies a tots es quatre batles que hi ha hagut en aquests quaranta anys; als músics, a ses cantadores i al poble de Mancor. Vaig dir que entre tots, quan vàrem començar, vàrem sembrar un arbre. Era molt petitó. I aquest arbre, entre tots, l'hem fet créixer, perquè mos hem sabut cuidar d'ell. Sempre mos hem demanat com anava i seguia aquell arbre, si li faltava aigua o altres coses per tirar endavant. I així, vaig dir als padrins, padrines, mares i pares, recolzau aquesta cultura que teniu a Mancor i aquest arbre que hem fet créixer i és una realitat.

**Entra a la Plaça de l'Ajuntament
acompanyada per la seva filla Joana**

Vull acabar donant moltíssimes gràcies a tot es poble de Mancor. A tothom vos duc dins es cor i vos hi duré sempre perquè vos estim.

Al jardí de ca seva el dia de l'entrevista

Madò Joana s'ha emocionat amb aquestes paraules i té la llagrimeta a l'ull. Ara jo, des d'aquestes pàgines, me faig altaveu del meu poble i li reiter les gràcies d'aquest poble de Mancor que la va acollir. Gràcies, un cop més madò Joana, per tot el que ens heu aportat en el coneixement, creixement i estima a la nostra cultura.

Haviem passat una estona molt agradable amb madò Joana i la seva filla Catalina. Aprofitant la darrera llum del dia, a l'entrada de la casa, férem unes fotografies per servir el nostre record de la trobada.

Jaume Gual Mora

Crònica de Última Hora de dia 29 de juny de 1979, escrita per Arnau Amer Sastre

SELVA, 30 ANYS ENRERA, AIRES DE MUNTANYA, PREMIADA

“Aquesta segona quinzena del mes de juny, per a molts de selvatgins té uns motius de recordança molt especial. Era l'any 1949, l'Agrupació “Aires de Muntanya”, després d'haver triomfat a Madrid, va a La-gollen (Anglaterra) al concurs internacional de la dansa on va aconseguir el Primer Premi. El nom de Selva, de l'Agrupació i de Mallorca té ressò a tota la premsa.

Avui fa trenta anys, que, a la festa de Sant Pere, tot el nostre poble, rebia amb arcs de triomf a la premiada Agrupació.

Una representació selvatgina, baixà al port de Ciutat, a esperar el grup de joves balladors i sonadors. A Selva quasi era festa major, a l'arribada hi hagué un Te-Deum a l'església, després a la plaça parlaments a càrrec de Jordi Llopart, Antoni Coll i el metge Estelrich, lloant l'èxit obtingut per “Aires de Muntanya”.

La festa no esclatà perquè durant l'estada a Anglaterra morí el pare dels germans Sastre Sampol, tres dels quals ballaven a l'Agrupació i l'alegria del triomf estigué entristit pel dol de la família Sastre.

Durant l'estiu d'aquell any seran molts els actes i festes en què participarà la guardonada agrupació. L'Ajuntament de Ciutat, per acord de la Comissió Permanent felicità al grup selvatgí; el mateix va fer la Diputació Provincial. Foren homenatjats en el Club Nàutic de Ciutat per les primeres autoritats de l'illa. El 18 de juliol hi va haver una exhibició de balls al “Coliseo Balear” a càrrec de l'Agrupació.

El poble de Selva li feu l'homenatge per la festa de Santa Caterina Tomàs i per Sant Llorenç, patró del poble.

Han passat 30 anys, l'Agrupació es manté viva, encara que no amb la saba d'antany. Es necessari que es fomenti l'ensenyança dels balls i també, perquè no, de la música als més joves.

ENHORABONA antics i novells balladors i balladores, i sonadors de “Aires de Muntanya”.

Endavant!!

DE TOT UN POC... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

Gener, febrer i març de 2021

Hem encetat un any nou després de tancar el 2020, any que sempre serà per a tothom un any trist i conegut com la pandèmia del coronavirus. Lluitam d'ençà de més de 10 mesos i no hem acabat. El primer trimestre del 2021, si les coses no canvien, continuarem igual. Se suspendran totes les festes i els esdeveniments populars com ha succeït fins ara.

És temps de pronòstics; tothom està atent a observar com es mostra l'any, com si hagués de fer un avanç dels fets que vendran. Som en ple hivern; els dies són curts i les nits llargues i fredes. Hi ha la creença que la lluna de gener té una influència favorable sobre la natura i els conreus, i sobre la salut de les persones. El gener és un mes dormidor; la natura està adormida i el sementer també.

En el mes de gener les festes més importants són, a més de la de Cap d'Any i els Reis, Sant Antoni i sant Sebastià, patró de Palma, que si les coses no canvien, celebrarem aquestes festes com hem passat les altres, sota la pandèmia del coronavirus.

En relació a les festes del mes de gener, hi trobam el que es diu la setmana dels "barbuts": Sant Pau, ermità i sant Maure (dia 15) i sant Antoni (dia 17). La iconografia d'aquests sants es representa amb llargues barbes. Dia 25 se celebra la conversió de sant Pau, que deixà la seva vida dissipada i es convertí en apòstol, el qual amb la seva predicació va estendre el cristianisme en la primitiva església. No se l'ha de confondre amb sant Pau, ermità.

Sant Maure, sant Antoni i sant Pau

En el mes de febrer, que enguany no és bixest i té 28 dies, trobam la festa de la Candelera, patrona dels electricistes (dia 2), sant Blai, protector contra el mal de coll (dia 3) i santa Apol·lònia, patrona dels dentistes (dia 9). El dijous dia 11 amb el dijous Llarder, començaran les diades del Carnaval. El cap de setmana dels dies 13 i 14 de febrer, serà el Carnaval. Si aleshores la pandèmia no ens ha deixat no podrem celebrar-ho. El dimecres dia 17 serà el dimecres de Cendra dia en què començarà la Corema.

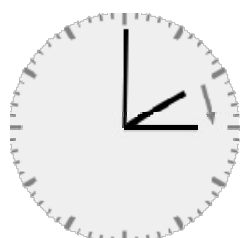
En el calendari litúrgic, que és complex, es troben diversos cicles celebrats cada any en els mateixos dies, però el període que va des del Carnaval a la festa del Corpus, es mou d'acord amb la festa de Pasqua, que sempre se celebra el diumenge després del pleniluni de l'equinocci de primavera, enguany dia 21 de març i la festa de Pasqua serà el dia 4 d'abril.

En el mes de març dia 8 és la festa de sant Joan de Déu. Aquest dia se celebra el dia de la Dona Treballadora. El

dia 18, festa de sant Josep, patró dels fusters i ciclistes, se celebra el dia del Pare. Dia 28 serà el dia de Rams i entrarem a la Setmana Santa i dia 1 d'abril ja serà el Dijous Sant.

Canvi d'hora. A les 2 de la matinada del diumenge, dia 28 de març, s'haurà d'avançar una hora el rellotge

Alguns refranys: *Aigua de gener, omple botes i graner. Gener eixut, tot l'any put. Pes febrer, abriga't bé. Pes març i pes abril de roba no te'n llevis ni un fil.*

Fases lunars

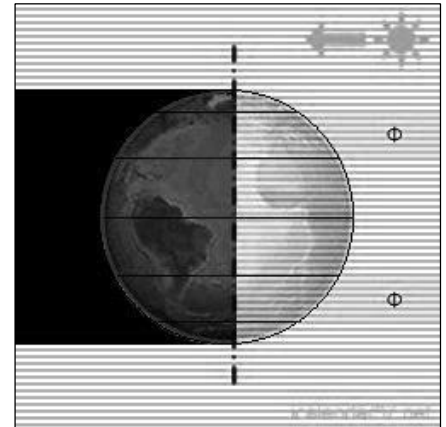
Gener. Quart minvant, dia 6, a les 10:37. Lluna nova, dia 13, a les 05:59. Quart creixent, dia 20, a les 22:01. Lluna Plena, dia 28, a les 20:16.

Febrer. Quart minvant, dia 4, a les 18:37. Lluna nova, dia 11, a les 20:05. Quart creixent, dia 19, a les 19:47. Lluna plena, dia 27, a les 09:17.

Març. Quart minvant, dia 6, a les 02:30. Lluna nova, dia 13, a les 11:21. Quart creixent, dia 21, a les 15:40. Lluna plena, dia 28, a les 20:48.

Equinocci de primavera. Dia 21 de març, a les 10:38 comença la primavera. El flux solar és perpendicular a l'Eix de la Terra pel que el dia i la nit duren igual (12 hores).

Canvi d'hora. A les 2 de la matinada del diumenge, dia 28 de març, s'haurà d'avançar una hora el rellotge.

Equinocci de primavera

LA NOSTRA LLENGUA

Refrans populars. “*Quan la Candelera plora, l’hivern és fora; quan la Candalera riu, l’hivern és viu; tant si plora com si riu, l’hivern és viu*”.

La Mare de Déu de la Candelera (o de la Candelària) s’escau el 2 de febrer. La personificació de la Candelera és clara amb aquest riure o plorar que vol dir que aquell dia plou o fa sol, senzillament. Molts de refrans semblen voler predir que quan plou anuncia que ja no farà tant de fred, mentre que si fa bo, el fred encara persistirà. No cal ser meteoròleg per saber que el cel tapat de pluja fa que les temperatures no baixin tant, (quan plou no tenim tant fred), mentre que els dies radiants, clars i sense núvols d'hivern acostumen a ser molt més freds, malgrat la presència del sol.

Hi ha moltes variants d'aquest refrany, amb més o menys precisió en els diagnòstics (*De la Candelera, quinze dies davant, quinze dies darrere, no et fiïs d'ella; Quan la Candelera no plora, l'hivern no és ni dintre ni fora*), però tots juguen amb l'engany de predir que passi el que passi continuarà fent fred i l'hivern serà viu: *La Candelera la neu espera; si ja ha nevat, l'hivern ha passat; si no ha nevat, ja nevarà*. En castellà semblen anar més cap a l'opció que la pluja de febrer indica que ja no farà més fred: *Lluvia de febrero, despido de invierno*.

En aquest cas, els antics homes del temps volien curar-se en salut i feien un sil·logisme infal·libre: faci el temps que faci, continuarà fent fred. Si en la previsió del temps tot és relatiu, la cantarella del refrany és rodona,

i això és el que deu haver fet sobreviure aquesta sentència antiga.

L'etimologia de *Candelera*, ve de *Candeler*, persona que fa ciris, candeles, o que en ven, de *candela*, del llatí *candela*.

Una frase feta. *Donar una ditada de mel*

Vol dir donar una satisfacció, fer un elogi a una persona. Hi ha moltes maneres de donar una ditada de mel a qualcú, però en tots els casos sempre serà en positiu, és a dir, donant un gust, mai un disgust.

Ditada, mot que significa la quantitat de mel que es pot agafar ficant el dit dins el pot o el plat i posteriorment, treure'l i posar-se'l a la boca i llepar-lo. Això en realitat és una porqueria, un fet de mala

educació, si tenim en compte que la civilització ha fet uns progressos com ara utilitzar els coberts per menjar i no haver d'agafar les coses amb les mans i els dits; avui en dia, a causa dels anuncis publicitaris, sembla que hem fet una passa enrere i no està mal vist ficar els dits en una crema de formatge i llepar-los.

Usos lingüístics. Astorat, estorat.

Astorat, en el sentit de “espantat, molt sorprès”, comença amb **a**, perquè ve d'astor, que equival al castellà *azorado*. L'astor és una au de la família dels falcons; les seves preses queden paralitzades de por (*astorades*) davant la seva mirada, i són capaces de fugir; d'aquí ve el sentit de “paralitzat per la sorpresa o por la por” de l'adjectiu *astorat* i del seu sinònim *esparverat* (ja que l'esparverer, més petit que l'astor, produeix el mateix efecte sobre les seves víctimes).

Estorat, vol dir “cobert d'estores”, equivalent al castellà *esterado* o *alfombrado*.

Mots en desús a Balears

Enconar. Verb transitiu. Documentat al segle XIII. Deriva del llatí *inquinare*, “tacar”, “corrompre”, que en llatí vulgar esdevingué “aviciar”, i d'aquí “avesar” a través d'una pronúncia que evolucionà en -co-, “enconar”. És l'acció de donar la primera llet a un nadó, en ocasions posant-li un poc de mel al paladar i, per extensió, fer que un animal jove aprengui a fer les primeres menjades. Ex. La dida va enconar el seu fill. L'enconaven a les poques hores de néixer. Una altra accepció relacionada amb aquest verb és fer agafar el gust a una cosa. Ex. De petit el varen enconar a menjar olives.

Algunes locucions mallorquines ens ajuden a entendre millor aquest mot: *Suar sa llet de s'enconar*; suar molt i en sentit figurat passar moltes penes i treballs. *Retreure sa llet de s'enconar*; *retreure* coses íntimes o que fa molt de temps que s'han donat. El refrany “*A qui pren i dona, el dimoni l'encona*”; es diu per censurar aquells que donen allò que han obtingut amb males arts.

Enrengar. Verb transitiu. Documentat al segle XIV. Deriva de *reng*, “fila” o “renglera”. És l'acció de preparar convenientment alguna cosa. Ex.: Ja tenc el dinar enrengat, me falta poc per acabar-lo de fer. Ex.: Tenc enrengada la feina i en poc temps l'acabaré.

Posar messions. Podem posar messions que molts de joves desconeixen que aquesta expressió vol dir “apostar”.

Flassada. Els superbs, als quals no es podia tapar el cul amb set flassades, ara parlen d'estirar la “manta”.

Manllevar. Qui “demana prestat” perd l'ocasió de recórrer al molt més elegant “manllevar”.

Haver de menester. Hauríem de menester que qualcú pensi que no és bo “necessitar-ho” tot i a tota hora.

Jaume Gual Mora

Bibliografia:

ARA BALEARS, 7 juliol 2018. *Com xerram, parlam, rellam*.

MARIN, Carles. *Els refranys i les frases fetes*. Editorial Moll. Palma 2006

MOLL MARQUÈS, Aina. *Línia directa amb la campanya de Normalització Lingüística, III*. Documenta Balear, S.A. Palma, 1993

PÀMIES, Víctor i PALOU, Jordi. *Els 100 refranys més populars*. Cossetània Edicions. Valls 2002.

SERRA PUJOL, Pere Juli. *Els mots en desús del català de Balears*. Lleonard Muntaner. Editor, Palma 2010.

**PUBLICACIÓ “I JORNADES D’ESTUDIS LOCALS,
MANCOR DE LA VALL 2018”**

El passat dia 3 d’octubre es va presentar el llibre “*Jornades d’estudis locals, Mancor de la Vall 2018*”, que recull la Ponència inaugural i les Comunicacions presentades a la celebració de les Jornades del dia 6 d’octubre de 2018. Hi trobareu el següent contingut, amb els noms dels seus autors:

Ponència inaugural

Montserrat Fontanet (1695-1762) i Mancor - Antoni Ginard Bujosa i Andreu Ramis Puig-gròs.

Comunicacions

El modernisme a Mancor, el cas de villa Conchita - Bernat J. Mateu-Morro.

Les teules pintades a Mancor, una primera aproximació - Àngela Beltran Cortès i Bernat J. Mateu-Morro.

Estadística escolar curs 1924-25. Les escoles públiques de Mancor - Antoni Aulí Ginard, Aina Maria Torres Flores i Joan Pons Julià.

Primavera de 1917 a les escoles de Mancor de la Vall - Miquel Jaume i Campaner.

Presbiterologi de la parròquia de Mancor de la Vall - Mn. Pere Fiol i Tornila i Mn. Joan Parets i Serra.

La Fundació Manda Pia de Sebastià Mateu Amengual de Turixant - Jaume Gual Mora i Joan Llabrés Vanrell.

Veus i sons de la vall. Història de la música i músics de Mancor - Tomeu Ripoll Pou i Teresa Ripoll Martorell.

Bernat Nadal i Crespí, primer vicari de Mancor de la Vall - Pere Fullana Puigserver.

Bernat Pou Riera “de can Pastora”, un mancorí oblidat - Gabriel Pocoví Pou.

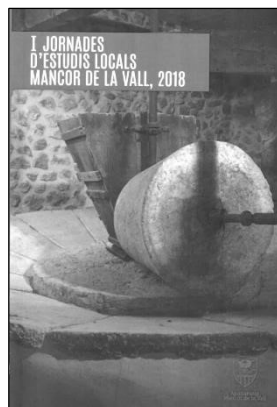
Alguns topònims antics de Mancor de caràcter orogràfic - Mateu Morro.

Evolució del vot a les eleccions autonòmiques de Mancor 1983-2015 - Miquel Gallardo i Esgleas.

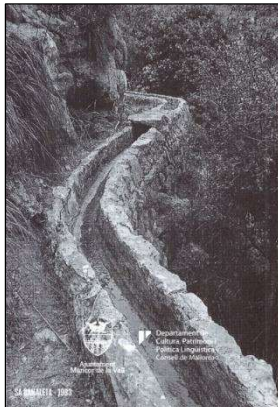
Coll de dama rimada. Una varietat de figa mancorina - Maite Bover Martorell, Marc Quetglas Llull i Josep Frontera Martorell.

Els inicis de la mecanització agrària a Mancor de la Vall (1956-1970) - Jaume Binimelis Sebastián i Antoni Ordinas Garau.

El passat dia 26 de novembre l’Ajuntament va comunicar el fet de la publicació amb aquest gràfic:

Portada, es trui de tafona

Contraportada, sa Canaleta, 1983

Encara hi sou a temps a obtenir el llibre, anau a l’Ajuntament !!!

DE TU A TU... MARIA MIR CALAFELL

Els qui la coneixen la descriuen com una persona molt extravertida, empàtica, oberta i lliure. A més, els seus amics íntims me digueren que na Maria és una persona que sap escoltar i al final sempre acaba per fer-te riure.

Actualment estudia musicologia a Barcelona per tal de què en un futur especialitzar-se en musicoteràpia per poder fer feina amb gent que pateix alzheimer.

Una cançó...

No solc escoltar molta música i me moc per molts estils diferents, no me puc definir per una cançó. Una que m'agrada és "sota l'aigua" de Roleguita i Boquerón, la me va ensenyar una companya de pis.

Un color...

El verd, és un color que me transmet molta calma. No hi ha un motiu, ja des de petita m'agradava.

Un animal...

Les tortugues d'aigua marina, ja que poden viure a dos hàbitats diferents: dins la mar i a terra.

Una pel·lícula...

No som gens de veure pel·lícules, però una que m'agrada es diu *La milla verde* que la vaig veure amb mon pare fa molts d'anys.

Una persona que admires...

A ma mare ja que és una dona amb molta paciència; a més es molt alegre i sempre ha estat allà per ajudar-me quan he tingut dubtes importants en la meva vida.

Una data especial...

No se perquè, però el dia del meu naixement el trob graciós ja que vaig néixer dia 3 del mes 2 del 2001, es com 3,2,1.

Un nom d'home...

Pere, el padrí es deia Pere i també és el de mon pare.

Un nom de dona...

Maria, és un nom molt comú però mai m'ha desagradat, és el nom de la meva padrina de Mancor.

Un defecte...

M'agrada fer les coses a la meva manera i si no me surten així com vull m'enfad, som una caparruda en poques paraules.

Una virtut...

Com una virtut, reconec quan m'he equivocat i deman perdó tot d'una.

Un llibre...

"La pell freda" tot i que al principi no l'entenia massa, té un final circular i me va agradar la interpretació que vaig poder fer del llibre.

El teu lema...

Viure i deixa viure, no m'agrada ficar-me a la vida dels altres ni que els altres es fiquin en la meua. Som una persona empàtica però no em ficaré mai en la vida dels altres.

El teu plat preferit...

El tumbet fet de ma mare; és un plat que no duu molt d'ingredients però té una procés d'elaboració molt llarg. Ah, i la tomàtiga ha de ser de conserva feta de la padrina i per fer mulles, pa moreno.

Què t'agrada de Mancor?...

Que está envoltat de natura, si vols pots fer excursions per la natura; estant a Barcelona he après a valorar-ho. A més és un poble molt guapo amb el casc històric empedrat i cases de pedra.

Què no t'agrada de Mancor?...

Que la gent vol saber més del que hauria de saber. I una altra cosa que me desagrada es que, quan contes una cosa, sempre s'acaba desvirtuant el missatge original.

Qui t'agradaria que contestàs aquest qüestionari?...

M'agradaria que el contestàs en Toni Navas que fa molt de temps que no sé res d'ell.

Joan Coll Mir

CINC ENTITATS DENUNCIEN UN NOU BOOM DE GRAVERES

Les entitats, Terraferida, Assemblea per Porreres, Reviure Tofla, No Toqueu sa Garrigueta Rassa i Bloc per Felanitx, han denunciat un nou boom de pedreres i han fet un estudi agafant les ortofotografies del visor públic de l'IDEIB que van des de l'any 1956 fins el 2018. Segons l'escala de les imatges, cada píxel representa 1,75 m². Han analitzat tres graveres:

1.- Serra de sa Mesquida/Montision de Porreres. És la gravera més gran de Mallorca. Ha passat d'ocupar una superfície de 13,6 hectàrees l'any 1984 a 64,8 el 2018, cada hectàrea són 10.000 m² per tant són (640.800 m²). De seguir així, d'acord amb el permís que té concedit, pot arribar a consumir prop de 100 hectàrees (1.000.000 m²), molt més que tot el poble de Porreres, que té 640.000 m² d'extensió.

2.- Tofla/Can Negret. Extreu grava de la serra de Bellveure al terme municipal d'Alaró. Ha passat d'ocupar 7,9 hectàrees el 1984 a 26,8 l'any 2018 (268.000 m²). El poble d'Alaró té 480.000 m².

3.- Can Sentes (Felanitx). El creixement de la gravera dins ANEI ha estat espectacular els darrers anys i s'ha vist reactivada coincidint amb les grans obres públiques en marxa. La pedrera acumula desenes de denúncies per tota classe d'irregularitats, però entre 1989 i 2018 ha triplicat la seva extensió i ha arribat a les 27 hectàrees l'any 2018 (270.000 m²).

PARRÒQUIA DE SANT JOAN BAPTISTA DE MANCOR

Aquestes festes han vengut marcades per l'empitjorament de la pandèmia, en el que es refereix al número de contagis a la nostra illa, i a l'enduriment de les mesures de distanciament social, per altra part ben necessàries. Això ha influït en les celebracions d'aquest mes de desembre, pel que fa a horaris i aforament.

La festa de Santa Llúcia va comptar enguany amb la presència del Sr. Bisbe de Mallorca, Mons. Sebastià Taltavull, que va voler fer-se present en una celebració amb menys gent que l'any passat: l'aforament del 30 % suposava que no podíem esser més de 25 persones dins l'església. També vàrem comptar amb els "pastissets" fets per la comunitat de Missioneres dels Sagrats Cors, que enguany es repartiren empaquetats, per guardar les mesures sanitàries.

Les matines foren un poc més prest, a les 18:30, en format simplificat: missa de Nadal, comptant, això sí, amb la Sibil·la, interpretada enguany per na Marita Bonafè. Vàrem comptar també amb la presència del cor parroquial, tot respectant les distàncies i mesures necessàries per poder cantar amb seguretat. No hi va haver altres elements propis de les matines, com són la Calenda, l'àngel o el betlem vivent. Hi participaren una cinquantena de persones, de manera que es respectava amplament l'aforament permès (amb el 30 % podríem haver estat fins a 70 persones). Prova, també, de la responsabilitat de la gent del nostre poble, que sap que l'any que ve ja podrem celebrar, si Déu vol, les matines així com toca.

El passat 18 de desembre foren presentades les obres restaurades a la parròquia. S'han restaurat dues escultures, de Sant Francesc d'Assís i Sant Domènec de Guzmán, provinents de l'antic convent de Sant Domingo de Ciutat. Ambdues han estat restaurades amb els fons de l'any 2019. La restauració va poder descobrir i recuperar, en l'estofat de l'hàbit de Sant Francesc, la firma de l'autor i l'any d'execució: *Antoni Barceló, 1666*. L'altra imatge, malgrat no estigui datada ni firmada, correspondria a la mateixa època.

A l'acte hi foren presents el bisbe de Mallorca, Mons. Sebastià Taltavull i la vicepresidenta del Consell i consellera de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística, Bel Busquets. El bisbe va agrair la col·laboració entre el Consell de Mallorca i el Bisbat, considerant que: *"D'aquesta manera ajudam a què la cultura sigui viva. Amb les restauracions del patrimoni eclesiàstic posam en valor i difonem el fet religiós i també la nostra cultura"*. El Bisbe ha assenyalat que el patrimoni és un element viu i està al servei del poble: *"les esglésies estan obertes al poble i aquestes imatges, dedicades al culte"*.

Per la seva part la vicepresidenta del Consell va destacar i agrair *"la col·laboració amb el Bisbat per a l'estudi, conservació i difusió del patrimoni eclesiàstic que és de totes les mallorquines i mallorquins"*. Reiterant el seu compromís de *"seguir fent feina conjuntament amb l'objectiu que més pobles de l'illa puguin restaurar el patrimoni dels seus temples"*.

Vicenç Miró Morey, Vicari

Fotos: Biel Pocoví

BINIARRELS, SA FIRA DE MANCOR, 2020

Malgrat el moments que vivim a causa del Covid19, l'Associació Arrels, complint les normes emanades del govern, ha dut a terme la celebració de la Fira. Degut a què potser molta gent no ha pogut participar com hauria volgut, hem cregut adient entrevistar a Joan Torrens, tresorer d'Arrels i la veu actual de l'associació, perquè ens doni informació sobre els actes celebrats i ens faci una valoració de com s'ha dut a terme enguany la Fira els dies 27, 28 i 29 de novembre passat. Agraïm la seva disponibilitat i els seu temps que ens ha dedicat.

Bé Joan, ens agradaria que fessis una valoració del que ha estat la **Biniarrels, Sa Fira de Mancor**, un any tan complicat com aquest 2020.

*Mira Jaume, idò sí, en aquest any que, la gran majoria, voldrem oblidar i passar pàgina, **hem tenqut Fira** i això crec que és el més destacat, important i valuós. A principis de setembre ja sabíem que perillava però en Guiem Villa ens va reunir a batllia per prendre'ns la temperatura i no el vàrem decebre. Estàvem convençuts que podíem organitzar una fira diferent, senzilla, sense aglomeracions ni firaires però una fira digna, mostrant les nostres arrels i emprant la tecnologia com a medi per arribar a la gran majoria dels manacorins i mancorines.*

Tenc entès, Joan, que la participació del públic fou escassa, va ser així o vos donau per satisfets?

A veure, segons quines activitats, la participació fou ben nombrosa, com per exemple l'actuació infantil on hi havia uns 60 nins i nines. Si no hagués plogut, el diumenge, l'actuació musical d'Estepes comptava amb més de 70 persones apuntades. Els jocs culturals tengueren una molt bona participació de concursants amb 7 equips, on només havíem previst que fossin 5, els equips concursants.

Però... el resultat final fou acceptable, discret o fluixet?

*Mira, el resultat va ser que **férem sa Fira**, cosa que altres pobles veïnats no poden presumir, com Caimari, Inca, i altres. Però no vull esquivar la teva pregunta i te diré que és cert que a les activitats que es feren de més vespre no hi va venir gent però, en general, si ho analitzam des del*

punt de vista de l'assistència, podem dir que va ser discret, llevat dels actes que he mencionat abans i de l'actuació dels glosadors que foren molt acceptables. Particularment, estic molt content de la gent que va venir i no esperava massa més gent, ja que, amb la pandèmia, les persones tenim molta cura de no

sortir de casa nostra i ens fa, podem dir-li, por, anar a actes on es pot acumular molta de gent. Des d'aquesta perspectiva, la Cultura ha perdut molt.

Actuació infantil

Ens agradaria que ens poguessis fer un resum dels diferents actes?

Sí, anirem per ordre de programació. El divendres 27 començarem, com és tradicional, amb una actuació infantil, a les 18:00 h. que tractava sobre les aventures d'en Tintín. Hi vaig assistir i m'ho vaig passar pipa i, a més, l'actor és un company d'universitat que no ens havíem vist feia més de 20 anys. Per nosaltres dos fou molt especial, tant damunt l'escenari com defora.

Ja a les 20:00 h. férem la presentació de la Fira i acte seguit, un curset de cuina, projectat a una pantalla gegant, on ensenyàrem com cuinar plats de les illes com l'Oliaigua, de Menorca, els Fideus de Vermar, de Binissalem i la Coca de Gatò.

Acabàrem amb la projecció d'uns vídeos que mostraven el que l'associació havia fet els dos darrers anys, les Fires, Sant Joan, el concurs de pa amb oli, el tast de vins, varies sortides de les nostres colles, etc., etc.

Glosadors

El dissabte férem els Jocs Culturals, un invent meu i del meu fill Joan, molt divertit i que constava de 4 jocs diferents:

- El Quiz, un joc de 14 preguntes sobre la història de Mancor amb 3 respostes possibles,
- El Rosco de Mancor, preguntes sobre el poble de Mancor i les Rondalles Mallorquines on cada resposta començava per una lletra diferent,
- El Joc de les Fotos, es reproduïen fotografies de carrers, façanes i

Participants en els jocs culturals

altres curiositats del poble i qualcuna que no ho era i cada equip havia d'encertar la pregunta relacionada amb ella.

Actuació del grup Estepes

Xeremiers
animaren la Fira

Volem agrair la informació que en Joan ens ha donat sobre la fira d'enguany. També volem aprofitar per manifestar a tota la directiva d'Arrels, el nostre més sincer agraiement, no només per tot el que ha fet en favor de la Fira en aquest moments tan complicats per a tots els mancorins i mancorines, sinó per la seva participació en els diferents actes que al llarg de l'any se celebren en el nostre poble.

Esperem i confiem que dins l'any que hem començat, puguem celebrar els esdeveniments que les diferents entitats del nostre poble organitzen i de manera especial, la nostra Fira 2021.

Associació ARRELS

AMICS DE LA TERCERA EDAT DE MANCOR

Benvolguts Amics

Han passat ja deu mesos des de la darrera activitat que férem el mes de febrer de 2020, encara que sembli que ha passat molt mes temps, crec necessari fer un pensament i recordar les coses que són realment importats. Tota la grandesa del ésser humà, ha quedat reclosa dins la seva petitesa, com a conseqüència d'un virus, el Covid19, que ens té a tots desconcertats.

Tot el que pensàvem que tenia un gran valor, ara no te cap sentit, i altres que deixàvem de banda, han passat a ser més importants que mai. Teníem el costum de reunir-nos molt sovint, cosa que dins tota associació, és el més natural, ara tot està prohibit, incloses les grans festes i tradicions populars que havien perdurat en el temps.

Les passades festes de Nadal, Cap d'any i Reis, quedaran per sempre dins les nostres memòries. No hem pogut compartir-les amb molts dels nostres familiars i amics. Enguany les cosses han vingut així, hem de esperar, que al llarg del 2021, entrarem dins la normalitat que tots desitjam, i podrem compartir millors moments i alegries, esperam retrobar-nos molt prest, però serà necessari tenir un poc més de paciència.

El vostre President i la seva junta Directiva, vos volem desitjar unes Bones Festes, i Felix any nou.

Una abraçada ben forta i per Molts Danys

Volem compartir aquestes fotografies, en record de la nit de cap d'any del 2019, esperant compartir-les amb molta il·lusió salut i felicitat aquest 2021.

Visita a Palma, descansant en "el banc del si no fos"

Cap de setmana a un hotel

No hi ha com un bon refresc per apaivagar la set

Bunyolada l'any 2019

QUARANTA ANYS DE L'ESCOLA DE BALL

AL POBLE DE MANCOR DE LA VALL

Això era i no era, ... bon viatge tengui la cadenera.... Amb aquesta frase comencen totes les rondalles d'en Jordi d'es Racó i la nostra història pot començar ben igual.

A finals de l'any 1980, una jove Joana Rotger, del poble veïnat de Selva, acompanyada per la seva filla Catalina, es posaven al cap davant de la primera escola de ball mallorquí al nostre poble, Mancor de la Vall. Un bon estol de nins i nines amb ganes d'aprendre s'apuntaren i any rere any l'escola es va fer més gran.

Eren altres temps i l'expectació de cada revetlla al poble, era de les coses més esperades. La plaça plena de gent, mares, pares, padrins i padrines volien veure ballar als seus. Molta gent, també, recordar la seva joventut, quan es vestien de pagès i ballaven.

Mostra de ball de l'escola i l'agrupació, Fira 2018. Foto: Eulàlia Rosselló

Han passat ja un bon grapat d'anys i l'escola de Madò Joana Rotger, ja ha complit quaranta anys. El que tenim molt clar és que podem celebrar els cinquanta, seixanta i, així, molts d'anys.

Començarem a assajar al teleclub, on ara és la biblioteca, passarem pel que és ara l'escoleta municipal, pel local de la Segona Edat i ara al local de la Tercera Edat.

Alguns balladors i balladores que varen començar els seus primers balls l'any 80 ho recorden així...

Joana M Alba:

Un temps vàrem assajar a l'escola i a la guarderia. Per fer passades i que ens vinclàssim deia que havíem de fer com si agafàssim alguna cosa d'en terra. Na Margalida de ca sa Mieta: "idò com si hi hagués bitllets de mil pessetes!"

Jo vaig anar a assajar amb un braç enguixat. En Pedro José "rata" me va fer enfadar i li vaig pegar de ple amb es guix a damunt el cap. Supòs que madò Joana se va enfadar un poquet. Coses a admirar de madò Juana. Ella mai deixà enrere a ningú. Tan si coordinaven braços i cames, com si tenien problemes mentals o físics. Mai. Per exemple en Martinet de Selva era el centre d'atenció i l'estrella del ball a les actuacions de Selva, un crack ballant el Parado de Selva.

Quan arribaven les festes de Sant Joan tot eren nervis. La meva padrina emmidonava les faldes i mu mare me planxava el vestit. Ara ballam uns quants cops a l'any però quan era petita només ho fèiem a les festes de Sant Joan vestits de pagès. A la ballada mostraves tot el que havies après durant tot l'any.

Joan Martorell Morro

Devia tenir 5/6 anys, quan la meva padrina Catalina "sa Morena" em va apuntar a "boleros". A ella sempre l'hi va agradar molt el ball i em contava que de nina ella, quan podia, ballava. A mi no em va

anar tan bé i vaig anar pocs pics, la veritat és que Madò Joana m'espantava. Venia per la part del darrere i et collia dels braços i per amunt. La seva paraula mítica "braços".

Encara que no anàs a ballar, sí que m'agradava anar amb la padrina a veure les ballades. Les balls que més m'agradaven veure ballar eren "la Carritxera" i "la Molinera". La padrina, d'asseguda a la plaça veient la ballada, no podia deixar de moure els peus amb el ritme de la música.

No va ser fins anys després de deixar-nos la padrina, que un dia a un dinar d'amics, diguérem perquè no ens apuntam a boleros. Ens apuntarem molts, però crec que som l'únic que he quedat.

Agrupació Festa Pagesa i escola de Ball, Sant Joan 2009

Record els primers assajos xerrant amb madò

Joana, em va dir: "na Catalina estaria molt contenta de veure't", i això em va encoratjar més a seguir ballant.

Ella durant aquests anys s'ha convertit amb una padrina per tots els de l'escola. Ens ha ensenyat a ballar, però el que també, ens ha cuidat, aconsellat i guiat.

D' aquests darrers anys, fins als darrers assajos que va ensenyar, un cop record que s'atreví a ballar amb noltros el "Parado de Valldemossa" i si, quin plaer hagués estat veure-la ballar de joveneta, si amb més de 80 anys tenia aquella elegància?

Sens dubte l'escola seguirà per molts d'anys i tot gràcies al que ens ha ensenyat ella. Festa Pagesa, l'agrupació i l'escola són la viva imatge del que ens va deixar ben dit ella, Madò Joana Rotger.

El que m'agradava més era veure ballar el ball de l'oferta. Me pareixia màgic. Anava a l'ofici amb ma mare i la meva padrina i ens assèiem pel mig de l'església per veure-ho bé. Somiava un dia poder ballar-ho jo.

Durant l'estiu, madò Joana ens manava a la platja, al pinar del port d'Alcúdia. Gaudíem d'un dia de platja tots junts.

Les ballades que pitjor duia eren les de Sant Llorenç de Selva. Ballar amb el vestit de pagesa: calçotets, faldetes, faldes, calces. Feia una calor!

Les millors ballades eren i són les que pot participar tot el poble. Veus la plaça plena, ballant, és realment un orgull.

Victor Estrany

Me'n record de la Beata i de la ballada a Valldemosa. Feia molt de fred. També anàrem a ballar a Biniali. Vàrem ballar a la plaça que fa pendent. Vàrem acabar amb els peus destrossats. Ens vestírem i desvestírem a una cotxeria tots junts.

Quan venia la festa de les Verges ens feia bunyols, per a Nadal unes galletes. Per Sant Joan ens convidava a sopar. Molt bona cuinera. Na Catalina no només fa màgia amb la guitarra i l'acordió, també amb els seus acudits.

Maria Beltran

Jo no me'n record molt però ma mare sempre em conta que quan vaig començar a ballar, que no tenia els tres anys, me posaven al rotlo i només plorava. Madò Joana li deia: "ja veuràs com s'aturarà", i ella "Maria no ploris, i ara a ballar". A poc a poc, se va acabar el plorar i a dia d'avui estic molt contenta perquè de lo que em va ensenyar encara hi som.

Record molt bé una ballada que fèiem al casal de cultura, mentre ballàvem un ball em vaig quedar amb les castanyetes enganxades. No hi va haver manera de desenganxar-les i vaig haver d'acabar de ballar així. També record, i crec que molts de nosaltres també recorden, era quan ens deia alt i ben clar "braços", ja sabíem el que havíem de fer.

Aquestes són un parell de les moltes que passarem junts i gaudint moltíssim, sobretot, de les sortides, dels sopars, de les anades a Palma a la Beata. Podíem mostrar el que ella i na Catalina amb la música, ens ensenyaven.

A dia d'avui som un parell que seguim amb l'escola i són moltes les anècdotes que tenim amb els nostres nins i nines.

Hi ha dos balls que se'ns han entravessat des de sempre: el bolero de Camarata que no el solem ballar quasi mai i el bolero Vell de Sineu, que va ser complicat aprendre, però que val la pena només per la música i la lletra.

Victòria Mir

Sempre recordaré la famosa frase de "braços amunt" de Madò Joana. El que també record és què, quan, amb 14-15 anys, me vaig tornar apuntar a boleros (després d'haver-hi anat de ben petita). Havia oblidat i me vaig trobar amb nous balls molt complicats per jo en aquell moment. Cada pic que anava a assajar ho passava fatal i pegava unes bones suades, sobretot, amb sa Jota Marinera. Però amb esforç i amb unes bones professores, els vaig anar aprenent de mica en mica, i la "terrible Jota Marinera" es va convertir en el meu ball preferit a dia d'avui.

Primera Fira dia 23 de novembre de 2003

Maria Antònia Coll:

Realment, l'estim molt.

Sempre ha estat super professora, molt important. Sempre la recordaré, hi molt.

Des de Festa Pagesa, teníem preparats diferents actes, per fer d'una manera especial, una celebració d'aquests primers quaranta anys de l'escola, però com tots bé sabem, la Covid19 ens ha fet que posposem la festa d'aniversari. Però farem que aquest número de la revista sigui especial amb molts de sentits.

Amb l'ajuda de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, estam preparant un vídeo documental de l'escola, des d'aquí donam les gràcies a les persones que desinteressadament, han col·laborat, ja sigui amb part de l'entrevista, com deixant ca seva per fer les gravacions, els que han cercat fotos i vídeos d'anys passats, per deixar-nos i un llarg etcètera.

Ara som nosaltres els que hem de transmetre el llegat: la música, les lletres de les cançons i els balls als nostres fills, als infants del poble perquè no es perdi aquest tresor.

GRÀCIES DE COR A LES PERSONES QUE ENS HAN AJUDAT EN AQUESTS 40 ANYS !!!

ECOLETA MONTAURA

Començam el mes d'octubre i la nostra escoleta segueix donant cabuda al període d'adaptació, malgrat ha passat un meset des de que vàrem començar aquesta aventura, encara tenim infants que necessiten aquest acompanyament respectuós, aquest temps en què confien en les educadores, l'espai que els envolta i els nous companys i companyes.

Per això continuem amb un horari flexible amb les famílies que ho necessiten.

Durant aquest mes, començam amb algunes propostes d'aula que trobam que els nins i nines estan preparats per gaudir, deixam el joc lliure i espontani sigui present durant la jornada i iniciam les rutines de classe.

Jugant és la manera natural i sana en com els nins es desenvolupen, creixen i van interioritzant i representant els seus aprenentatges.

El nostre dia a dia és l'eix central de l'ambient educatiu, ocupa una gran part del temps i són moments d'aprenentatge de gran importància. L'adquisició d'aquesta hàbits faciliten el desenvolupament. l'autonomia i el benestar dels infants i organitzen el temps a l'escola. A continuació vos explicam breument què feim a les aules.

En l'etapa d'educació infantil els infants experimenten contínuament. És un fet innat ja que necessiten explorar el món que els envolta, manipular els objectes i investigar per entendre la seva realitat. La experimentació sensorial i la manipulació són una manera lúdica i natural.

La manipulació dels materials conjuntament amb la experimentació potencien la motricitat fina, els sentits i la capacitat de concentració.

La panera dels tresors, és una proposta de joc d'exploració adreçada als infants de 6-12 mesos. Consisteix en oferir una panera la qual conté objectes de diferents materials i característiques. Amb aquest joc, l'infant desenvolupa la coordinació d'ulls, mà i boca.

El joc heurístic és una activitat de joc destinada als infants entre 12-24 mesos com a continuació de la panera de tresors. Contribueix a estructurar el pensament, el llenguatge, la relació personal i les accions dels infants.

El Joc simbòlic coincideix amb l'aparició del llenguatge i és una manera més de practicar i consolidar tot el que van aprenent.

El joc simbòlic pròpiament dit **es dona quan l'infant espontàniament imita una conducta d'adult** o d'una altra persona i la representa com a part d'un joc lúdic sense que aquesta s'hagi fet en aquest moment immediat.

El joc simbòlic es caracteritza per **imitar accions de la vida quotidiana** del món dels adults. Apareix quan l'infant ha adquirit la capacitat de representació i és capaç de representar accions i regles bàsiques imaginàries que es refereixen als acords sobre a què es juga.

El fet d'explorar i reproduir el món adult fa que es desenvolupi el pensament creatiu i els ajuda a resoldre conflictes, tensions, sentiments.

Durant aquest trimestre hem celebrat festes tradicionals, com les Verges i Tots Sants, Nadal, aniversaris i altres... .

Degut a la situació que ens trobam aquest any no hem pogut anar a l'escola a fer les tradició-

nals nadales, però nosaltres ho hem gaudit i celebrat des de les nostres classes.

Acabam aquest any difícil i dur per tots i totes, sabem el gran esforç tant de les famílies com de l'equip educatiu per poder complir les normes de seguretat establertes i fer que no es deixàs de banda la calidesa de la nostra petita comunitat.

Sota les nostres mascaretes sempre hi ha un somriure pels nostres infants i malgrat ells no ho vegin només mirant-nos als ulls el senten i això és per nosaltres la màgia.

ANIVERSARIS

**Vos desitjam molt bones festes i molta salut per tots,
el nostre desig per aquest nou any és poder estimar-nos sense distàncies.**

Molts d'anys!!

Equip educatiu de l'Escoleta

CEIP MONTAURA – PROVA SUPERADA!

Entre mesures sanitàries i restriccions ha arribat l'hora de dir adéu a aquest primer trimestre. Ho feim de la mateixa manera com li donarem la benvinguda: "emascarats" però amb la il·lusió i emoció que inefablement i malgrat les circumstàncies, desperten aquestes festes de Nadal.

I ho volem fer destacant el comportament i actitud que han manifestat els infants en l'intent d'adaptar-nos a aquestes circumstàncies adverses. Una vegada més ens han donat una lliçó i en volem manifestar la nostra admiració. L'aplaudiment trimestral en aquesta ocasió és per a tots ells: Que sonin ben fortes aquestes mamballetes tan merescudes!

Així mateix, en aquest context tan convuls, com ja sabeu, no hem pogut celebrar presencialment l'ins-

titucionalitzat concert de Nadal ni els tallers

nadalencs en el format habitual. Tot i això hem intentat mantenir la màxima "normalitat" possible i a hores d'ara, de ben segur que ja haureu gaudit de les nadales publicades als nostres diferents canals de comunicació.

Dins aquest embolcall tan negativista, qui de manera màgica

com no podia ser d'altra manera, no s'ha deixat cobrir, ha

estat el patge Reial que tot i les dificultats que va haver de sortejar va poder arribar dilluns dia 21 de bon matí al CEIP Montaura il·lusionant-nos a grans i petits!

Finalment, una vegada més, aprofitam aquest espai per agrair a tota la comunitat educativa la col·laboració i cooperació que ha manifestat en tot moment durant aquests mesos viscuts amb aquest molest company de viatge que no havíem convidat.

Sense adonar-nos, iniciarem el segon trimestre amb el desig de què sigui planer i que mica en mica fem camí per poder tornar a gaudir de les abraçades, del contacte humà i de tots els elements que aporten calidesa a la nostra quotidianitat escolar així com a tots els àmbits de la vida!

Molts d'anys i feliç 2021!!

Equip educatiu del centre

**75È ANIVERSARI
DEL C. E. MONTAURA
1945-2020
RECORD DEL PRIMER PARTIT**

Dia 14 d'octubre de 1945 se celebrà per primera vegada un partit de futbol a Mancor en el camp beneït aquell mateix dia, conegut com "Camp de Turixant" i es presentà el primer club de futbol de Mancor, el C. D. MONTAURA. L'esdeveniment no es destacà a la premsa insular i dels que hi participaren sols tenien records borrosos. Però gràcies a que aquell benemèrit sacerdot mancorí, Mn. Miquel Bonafé Alorda, publicava el que era el primer periòdic local, titulat "NUESTRO PUEBLO", un simple foli, imprès amb una rudimentària multicopista i de periodicitat mensual, sabem la data exacta i les circumstàncies de l'esdeveniment.

Reproduïm la notícia de tan històric esdeveniment tal com fou publicada a "NESTRO PUEBLO".

DEPORTIVAS ...

"Día 14 tuvo lugar la Bendición inaugural del Campo de Futbol de Turichant. Fueron padrinos de honor: Juan Mateu y Francisca Mateu. Acto seguido, tuvo lugar el primer partido en dicho campo con el C. D. Binissalem, resultando vencedor el equipo de nuestro pueblo por 6 a 1, ganando una hermosa Copa, regalo de los Hnos. Bestard de Inca. La alineación fué la siguiente: J. Vallori P., (Claudio), A. Martorell, B. Bonafé, Balaguer, Amer, Estrany, (B. Martí), J. Vallori M. (G. Sampol), M. Vallori, Grau, F. Reynés, J. Martorell. Fué arbitrado por JUAN MARTORELL REYNES."

Com sia que els nom dels jugadors estiguin tan abreujat, que els ampliam amb els noms, llinatges i sobrenoms per millor esser identificats.

Aquests són: Joan Vallori Pizà, *Nas*; Claudio Mora Chuitón, *de s'Argentí*; Antoni Martorell Martorell, *Puput*; Bartomeu Bonafé Alorda, *Barraqueta*; Llorenç Balaguer Vicens, *des Forn Nou*; Pere Amer Alorda, *Ullot*; Jaume Estrany Canudas, *Tonet*; Bartomeu Martí Frontera, *Pollet*; Joan Vallori Mayol, *Bessó*; Gabriel Sampol Grau, *Tivet*; Miquel Vallori Seguí, *Sereneta*; Jaume Grau Martorell, *Saig*; Felip Reynés Seguí, *Gallineta*; i Joan Martorell Mayol, *Prim*.

BINIATZENT D'ALT. DOS PROCEDIMENTS JUDICIALS.

L'Ajuntament de Mancor de la Vall no haurà de pagar els 1'8 milió d'euros per la reclamació patrimonial presentada pel propietari de les edificacions demolides a la finca de Biniatzent d'Alt.

Tot i que el propietari encara pot presentar un recurs de cassació davant el Tribunal Suprem, aquesta sentència és una gran notícia, tal volta la millor d'aquest 2020.

Ara bé, sembla que des del Partit Popular de Mancor volen donar a entendre que a MÉS per Mancor ens sap greu. Res més lluny de la realitat, ja que gestionar un Ajuntament com Mancor amb 1'8 milions d'euros manco seria molt i molt difícil i qui gestiona ara els comptes municipals és l'equip de govern de MÉS per Mancor.

És important distingir els dos procediments que han envoltat aquest cas, ja que des del Partit Popular de Mancor volen seguir embullant els ciutadans de Mancor.

EL PRIMER PROCEDIMENT.

El primer procediment judicial va ser el Contenciós-administratiu, que un particular va presentar contra l'Ajuntament de Mancor de la Vall, per les llicències d'obra i de legalització demanades al 2004 i 2006. Aquest contenciós va acabar amb una sentència de l'any 2010 que anul·lava aquestes llicències per ser contràries a Dret i no ajustar-se a la normativa urbanística en sòl rústic protegit. LA SENTÈNCIA VA CONDEMNAR A L'AJUNTAMENT DE MANCOR, QUAN GOVERNAVA EL PARTIT POPULAR, A LA DEMOLICIÓ DE LES OBRES. Aquesta sentència va ser ratificada pel Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en sentència ferma l'any 2012. L'any 2014, l'Ajuntament de Mancor va haver de fer front a la demolició d'aquestes edificacions amb un cost de més de 110.000 €.

EL SEGON PROCEDIMENT.

El segon procediment, independent del primer procediment, que és el que ha resolt ara el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, és la reclamació patrimonial per la demolició que va presentar l'any 2014 el propietari de les edificacions demolides, entenent que aquestes estaven emparades per unes llicències d'obra, donades per l'Ajuntament, tot i que aquestes foren anul·lades.

En una primera sentència de final de l'any 2019 del Jutjat del Contenciós-administratiu, ara ratificada pel Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, aquesta reclamació patrimonial va ser desestimada per dolo o negligència greu del promotor, perquè el propietari va fer una sèrie d'obres il·legals sense llicència tot i que el propi Ajuntament després ho va intentar legalitzar. El propietari sempre anava per davant de les llicències, tot i no poder ser legalitzades per tractar-se d'obres en sòl rústic protegit (ANEI).

VALORACIÓ.

Aquests són els fets i les sentències. Quan el Partit Popular de Mancor diu que tot es va fer amb informes favorables, no és cert ja que les llicències d'obra eren clarament nul·les, com ho varen dir els tribunals i per això l'únic condemnat, al primer procediment, va ser l'Ajuntament de Mancor i no ho va ser de manera subsidiària, sinó que en aquell procediment l'únic condemnat va ser l'Ajuntament.

Voler ajuntar els dos procediments judicials en un, és voler enganar els ciutadans de Mancor i intentar desviar les responsabilitats polítiques, que en el seu moment s'havien d'haver pres. En el primer procediment judicial, l'Ajuntament de Mancor de la Vall, quan governava el Partit Popular, va ser condemnat a la demolició de les obres.

Podem entendre que per política, el Partit Popular de Mancor ens reclami unes disculpes cap al darrer equip de govern del Partit Popular de Mancor, disculpes que no demanarem perquè la primera sentència va condemnar l'Ajuntament de Mancor de la Vall. Tots els mancorins i mancorines hem hagut d'assumir les despeses de la demolició. El que no podem entendre és per què han de reclamar unes disculpes al propietari de la finca, a no ser que tenguessin uns acords estranys pactats entre ambdues parts que no s'han complit i que per això, com han declarat, s'han sentit enganats per aquest.

BIBLIOTECA MUNICIPAL

23/10/20 CL del llibre “Matar a un rossinyol“ Harper Lee. Tot un clàssic que després de 60 anys de la seva publicació genera encara un gran debat per una de les qüestions més polèmiques de la història dels Estats Units: la qüestió racial.

“Matar un rossinyol” ens situa en un petit poble del sud dels Estats Units que s’està recuperant de la Crisi del 29. Escrita en primera persona des de la perspectiva d’una nina l’Scout,

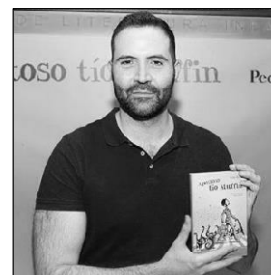
ens narra la història d’un poble i les vides de tots els seus veïns. D’un home recte i amb principis. Del racisme, però també de la hipocresia i la intolerància en general. De la fragilitat del sentit comú. De la pròpia naturalesa humana, i els veritables engranatges de la societat.

11 i 12/11/20 Club de lectura Biblioteca-Escola 5è A i 5è B CEIP MONTAURA "Apestoso tío Muffin" de Pedro Mañas. Una història super divertida plena d'humor, olors, temors, fantasia, amistat, amor, justícia... que ens mostra la importància de superar les nostres pors, i ens ensenya a deixar de banda els prejudicis i les falses aparences.

Mr. Muffin fa molt mala olor i ja no sap què fer per deixar de fer olor d'aquesta manera... Fins i tot els moixos el segueixen pel carrer !!!

Ho ha provat tot per lliurar-se de la mala olor que el persegueix, des de banyar-se amb aigua bullint fins submergir el cap en un poal de perfum.

No obstant això, el pobre sembla atreure la porqueria com una aspiradora humana, així que porta una vida solitària i avorrida. O al menys així és fins que un bon dia es presenta en la seva porta Emma, una nina misteriosa, que assegura ser la seva neboda i que pretén ajudar a lliurar-se de la seva pudent aroma... i de la seva por a viure la vida.

23/12/20 i 24/12/20 Contacontes a la Biblioteca amb els nins de 1r i 2n del CEIP MONTAURA

"EL PIRATA DE LES ESTRELLES "

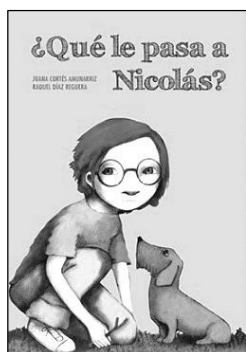
Aquesta és l’aventura del pirata Ulisses el Barba-Roig. Un pirata que tenia tanta gana que un dia va decidir menjar-se totes les estrelles. Però com s’ho farà per arribar al cel? I què en dirà la lluna de quedar-se tota sola? Una divertida història sobre l’amistat i l’empatia amb sirenes, remolins de vent, balenes gegants, cofres amb tresors i moltes estrelles.

10/12/20 Club de lectura Biblioteca-Escola 3r CEIP MONTAURA "¿Qué le pasa a Nicolás?" de Juana Cortés Amunárriz

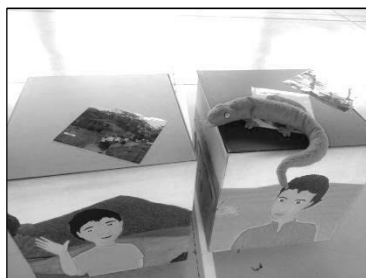
El llibre de lectura ¿Qué le pasa a Nicolás? és un exemple que la literatura infantil pot ajudar els nins a posar cara i combatre l'assetjament escolar (Bullying), que parlen d'igualtat de gènere, de respecte i tolerància.

I és que Sofi s'adona que alguna cosa li passa a Nicolás. I és que, està perdent els seus colors. Primer el color del seu pèl, el taronja. Després el verd... El doctor li dirà que mengi mandarines, que mengi kiwis. Però, es pot solucionar amb fruita? La realitat és que Nicolás està patint assetjament escolar, però Sofi i altres amics l'ajudaran.

11/12/20 Des del Consell de Mallorca per celebrar la Diada de Mallorca ens oferiren el Contacontes "GIRAMÓN". En férem 2 sessions amb els nins d'Educació Infantil de 4 i 5 anys

El Fons Mallorquí de solidaritat ens portà de viatge per diferents països i continents amb el contacontes Giramón. Els nins i les nines acompanyaren a na Torta, una sargantana viatgera, a la seva aventura per aprendre com es viu a altres llocs del món.

16/12/20 Club de lectura Biblioteca-Escola 6è CEIP MONTAURA "FRIN" de Luis M. Pescetti

Una lectura bona de llegir i recomanable on els seu protagonista Frin és un nin de dotze anys que odia els esports, té un particular sentit de l'humor, li agrada llegir i anar amb bicicleta. Frin descobreix l'amistat, se sent incompès, viu insòlites situacions a l'escola, sent les injustícies com a seves, realitza un sorprenent viatge i s'enamora.

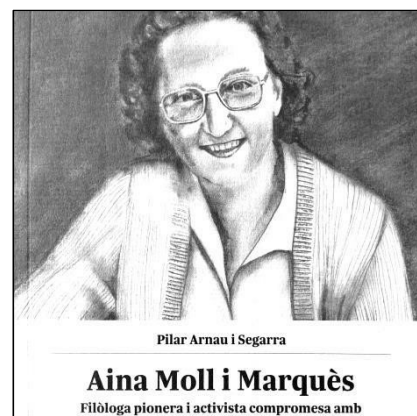
Cati Llabrés, Bibliotecària

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE :BIOGRAFIA D'AINA MOLL

El llibre que glosa la figura i feina Aina Moll i Marquès: Filòloga pionera i activista compromesa amb la normalització de la llengua catalana, escrit per **Pilar Arnau i Segarra**, ha estat presentat avui a l'ajuntament de Palma.

La biografia de la intel·lectual, va des de la seva infantesa, passant per la seva època universitària a Barcelona fins a la seva ingent tasca com a docent –va exercir de professora a diferents instituts–, lingüista –va seguir les passes del seu pare, el filòleg Francesc de Borja Moll, i hi va col·laborar en l'elaboració dels dos darrers volums del Diccionari Català-Valencià-Balear– i com a promotora de la llengua.

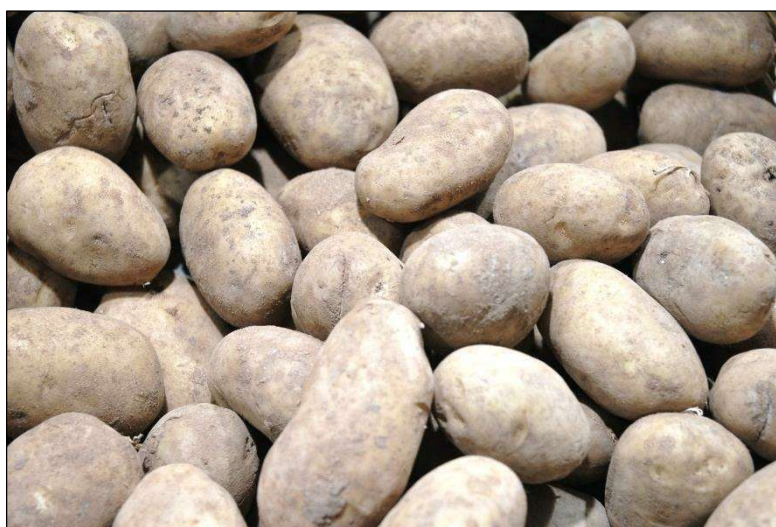
Entre els premis que va rebre, la feina d'Aina Moll ha estat reconeguda amb la Medalla d'Or de la Ciutat de Palma, la del Consell de Mallorca, el Premi Ramon Llull del Govern Balear, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i dona nom a un centre educatiu de la ciutat.

RACÓ INFÚS

Mai ens podem imaginar que tenir a la mà una "*solanum tuberosum*", una patata, suposa sospesar una llarga història de domesticació i difusió posterior, i que avui en dia encara és el maldecap d'arqueòlegs i paleo-botànics.

Perquè un grup d'homes es decidís a conrear la terra, iniciant el que avui coneixem com agricultura, és indispensable l'assentament d'una població, que sigui estable, no nòmada, amb caçadors, pescadors i recol·lectors. Per suposat, dins un entorn amb abundància de caça i pesca. Prèviament els caçadors hauran domesticat un ramat d'animals que mantendran tancats dins corrals o tanques. Idò això es va donar, ara fa més de 8.000 anys, a l'entorn del llac Titicaca (fronterer entre Perú i Bolívia, a la serralada andina de Sud-Amèrica), on l'emprivada dels *auquènids* (guanacos, llames, alpaques i vicunyes) feia créixer de manera esponerosa diverses plantes silvestres a l'època anual de pluges (desembre a març).

Amb aquests condicionaments es pot assegurar que la "*solanum brevicaule*" (patata primitiva), tolerant a les gelades, mantingués els tubèrculs intactes en el període sec i fred austral (juny a agost), per tornar rebrotar amb les primeres pluges primaverals del setembre. Aquest rebrot era aprofitat per replantar els tubèrculs, a qui els *Aimara* anomenaven "*q'ipa papa*", o sigui "sementer de patates", per tal d'obtenir patates noves i de major grossària. Ben aviat es varen

estendre per tota la serralada andina i els altiplans.

La patata cultivada va ser trobada, per primera vegada, pels espanyols a la vall de la Grita, a la província de Vélez, Colòmbia, l'any 1537. Així està escrit pel cronista i historiador Pedro Cieza de León, a la seva obra *Crònica del Perú* publicada a Sevilla l'any 1553. L'any 1554 es varen transportar patates des de Perú a Espanya però com una curiositat, no com aliment. Al principi, la gent creia que el que es cultivava davall de la terra era dolent per menjar ja que en el subsòl hi residia el dimoni cucarell. És conegut que devers l'any 1560 se sembraren a Gran Canària i des d'allà es varen distribuir cap a Flandes (Amberes) i França (Le Havre). Entre 1571 i 1574, moment de sequera i molta fam, l'ecònom d'un centre benèfic de Sevilla va comprar una partida "*de los nuevos tubérculos*" per sembrar a l'hort de l'hospital, tota vegada que anaven "ben tirats de preu". Així començaren a alimentar-se els frares i els malalts de l'hospital. Pels bons resultats, es dedicaren a sembrar patates i ben aviat per tota la rodalia de Sevilla es començaren a veure flors blanques del nou cultiu. A partir del segle XVII es va estendre el cultiu a tota Espanya. Els principals consumidors eren els soldats, la gent pobra i els monestirs. A finals del segle XVI la patata ja era un aliment comú a Espanya, Itàlia, Alemanya, Polònia i Rússia. A França va ser el farmacèutic i gastrònom Antoine Parmentier qui va popularitzar el seu consum a finals del segle XVIII, per això en Napoleó I pogué reunir i alimentar un exèrcit molt nombrós gràcies al rendiment de la patata com aliment.

El tubèrcul *solanum tuberosum* l'anomenam *patata* en castellà, català, portuguès, italià, i hebreu (també en sefardita); en galleg es diu *pataca*. Mentre que en alemany es diu *kartoffel* i en totes les llengües eslaves inclòs el rus que l'anomenen *kartofelya*. En àrab l'anomenen *albatatis*. El nom original, més corrent, a la regió andina va ser *papa*, que és com també l'anomenen a les Illes Canàries, però per influència del nom donat als moniatos (*batata*), es convertí, canviant la "b" inicial per una "p", en *patata* a la major part del Món. Per acabar, a França l'anomenen *pomme de terre*, encara que actualment es va imposant *patate*.

Una ullada a la indústria. Les patates són molt sol·licitades. Tan és així que amb el midó de patata es fabriquen coles per papers pintats, detergents per rentar roba i cosmètics: cremes facials, xampús, pasta dentífrica, etc. La indústria paperera l'empra per fabricar cartró corrugat, paper de regal i paper premsa. Coses que envolten la nostra vida quotidiana.

La patata és de fàcil digestió i gran valor nutricional. Aproximadament disposa d'un 78% d'aigua i un 18% de midó. A més té quantitats variables de proteïnes, minerals (calci, potassi, fòsfor i magnesi), lípids, vitamines (vitamina C, riboflavina, tiamina, niacina). Presenta escassa quantitat de sodi, per això és suggerida a les dietes que requereixen baix contingut d'aquest element.

No tot es positiu. La patata també té la seva "creu": són els composts tòxics que, sobretot, són presents a la pell. La *solanina* (C₄₅H₇₃NO₁₅), és un gluco-alcaloide de sabor amarg, present en totes les parts verdes de la planta incloses les patates, sobretot, quan són verdes o han tornat de color verd a causa de l'exposició als raigs solars. També contenen *α-chaconina*, un altre gluco-alcaloide també de sabor amarg. Per entendre la magnitud de la presència d'aquests gluco-alcaloides farem una comparativa: una patata normal (madura) conté de 12 a 20 mg/kg; mentre que si és verda per insolació solar, a la pell, pot contenir de 250 a 280 mg/kg, i la pell verda d'una patata, no madura, pot concentrar des de 1.500 a 2.200 mg/kg. Quins efectes produeix la intoxicació per solanina? Es caracteritza per alteracions gastrointestinals (diarrea, vòmits, dolor abdominal) i neurològiques (al·lucinacions, mal de cap). La dosis tòxica es calcula que és de 2 a 5 mg per quilo de la persona que les ingereix; per tant una persona de 80 quilos de pes, necessitaria entre 160 i 400 mg d'aquesta substància per intoxicar-se. Pelar la patata i tractar-la tèrmicament (bullir, fregir, torrar al forn) destrueix en bona part (90%) aquestes substàncies. Un tercer element, en menor proporció, són els *inhibidors de les proteases digestives* en els animals. Per això no es aconsellable donar per menjar patates crues i sense pelar als animals.

Hom es pot demanar: com és possible que contengui tots aquests composts tòxics una patata? Es considera que el fet de sintetitzar tots aquests composts, per part de la planta, és una estratègia adaptativa de defensa contra malalties, insectes i herbívors, que, així i tot, és atacada per la *rosquilla negra*, entre d'altres.

Menjau patates que són bones, sanes i ... satisfan la gana! Fins la pròxima.

Domingo Llull

CUINA SANA (Sense greix)

Puré de patata i colflori

És una recepta bona en potassi, mineral que contribueix al funcionament normal del sistema nerviós i dels músculs, a més d'equilibrar la tensió arterial.

Preparació: 10 minuts

Cocció: 20 minuts

Comensals: 4

Ingredients: 1 colflori (no molt grossa)

2 patates grosses

1 litre de brou de verdures o de pollastre

1 culleradeta de pebre vermell dolç

Oli d'oliva

Sal

Per a servir: Un parell de llesques de pa o crostons

Elaboració:

1.- Pela la patata i talla-la en làmines primes. Separa els brots de la colflori i renta'ls. Cou, devers 25 minuts, les dues hortalisses en una casseroles amb el brou o fins que siguin tendres.

2.- Retira les hortalisses i guarda el brou dins la mateixa casseroles. Disposa les hortalisses dins el vas de la batedora. Afegeix un parell de culleradetes del brou de cocció i tritura. Ves incorporant brou a les hortalisses fins a obtenir la densitat que t'agradi. (En el nostre cas hem cregut que les proporcions dictades són les justes)

3.- Comprova la sal, afegeix un roiet d'oli i bat de bell nou per emulsionar-lo.

4.- En el cas de no disposar o no voler crostons, agafa les llesques de pa i talla-les en daus. Fregeix-los dins la pella fins que siguin daurats. Convé escórrer-los sobre un paper absorbent per retirar una part de l'oli de fregir-los.

5.- Per servir, es reparteix el puré en bols o plats fondos, empolsau amb el pebre vermell dolç i distribuïu els daus fregits, o els crostons segons el cas, per damunt.

200 kcal/ració

Bon profit!!!

Domingo Llull

IMATGES D'AHIR

MANCORINS A SA PLATJA – ENTORN ALS ANYS 1930

Molt sovint en aquesta secció d'imatges d'ahir ens resulta complicat poder discernir amb claredat la data en la qual es va fer una foto determinada. La foto que presentam avui és un cas d'aquests. Crec que totes les persones de la foto ja han mort; no hem pogut trobar ningú que ens pogués donar clarícies dels noms d'aquestes persones. Així i tot he fixat la dècada dels anys 30, sense concretar l'any amb certesa.

Tampoc podem assegurar la platja on anaren els nadadors i nadadores. Ens aventuram a dir que pot esser que fos a sa Marina d'Alcúdia, sembla que es veu al fons el Port de Pollença. Així i tot podem estar equivocats ja que no té res a veure amb el que és avui aquella zona que s'ha vist transfigurada per les noves construccions que ha sofert d'aleshores ençà.

Comentant la foto podem veure el vestit del bany que duen els homes i les dones, molt diferents del dia d'avui, el bikini encara no s'havia descobert. També es dona la casualitat que les dones sembla que no volen deixar-se veure a cos complet, només tenen el cap damunt l'aigua.

Fa noranta anys no tothom podia gaudir d'anar a passar un dia de diversió a la platja. No puc dir si hi havia algun cotxe particular al poble, sí que hi havia l'autocar de cas Miet, que conduïa l'amo en Llorenç. Hem de creure que se serviren d'aquest autocar les 23 persones que estan a la foto.

Foto d'arxiu: Arreglada per Eduardo Rovira

Comentaris: Gabriel Pocoví Pou de can Pastora

IMATGES D'HIR

Sra. Maria Martorell Rodríguez (1853 -1924)

El segon llinatge d'aquesta senyora, Rodríguez, procedeix d'Alacant, d'una família que es traslladà a viure a Mallorca. La seva mare, de nom Silveria Rodríguez, nascuda l'any 1926, es va casar amb Jaume Martorell Puigserver, nascut a Mancor l'any 1923. L'any 1853 va néixer la seva filla Maria, que té el primer llinatge del seu pare, Martorell, i el segon de la seva mare, Rodríguez.

Vivien a Mancor, la senyora Maria, com molts d'altres mancorins i mancorines que anaven a fer feina per altres indrets de la nostra illa, va anar a la possessió de s'Avall, que aleshores pertanyia a la família del Marquès del Palmer. Allà feia de cuinera i alguns moments també guardava una nina dels amos que cuidaven sa finca. Podeu veure a la foto la seva manera de vestir i de la nina que l'acompanya.

La Sra. Maria Martorell, es va casar a Mancor amb en Llorenç Fontanet Mir (1846 – 1916) *de cas Miet*, i només tingueren dos fills; en Montserrat que morí molt jove (l'any 1924), i en Jaume Fontanet Martorell (1879-1950)

En Jaume Fontanet Martorell es va casar amb na Francisca Martorell Mateu (1882-1977) tingueren tres fills. En Llorenç Fontanet Martorell *Miet* (1906-1978), que es va casar amb na Catalina Mayol Reynés *Prim*, no tingueren fills. Na Maria Fontanet *Miet* (1914-1990), que va quedar fadrina, sempre va tenir cura de la casa i ajudant a servir a la botiga de queviures que tenien. En Joan Fontanet Martorell, *Miet* (1917-2018), que es va casar amb na Margalida Martorell Amer *Buferà* (1925-2011) i tingueren dos fills, en Jaume i na Francisca. A *cas Miet* a més de la botiga, tenien el correu de línia, i altres cotxes per fer serveis particulars.

Foto d'arxiu família Fontanet "Miet"; arreglada per Eduardo Rovira

Comentaris: Gabriel Pocoví Pou de can Pastora.

P E R R E C O R D A R

Beneïdes de Sant Antoni 1983 – Comparsa 3a Edat

L'any 1980, al redós del primer ajuntament democràtic, per aprovació unànime de tots els membres del consistori, s'aprovà donar el sus a l'Associació "Amics de la Tercera Edat de Mancor de la Vall". En els primers anys, fins que es va construir el Casal de Cultura l'any 1987, per manca de local, es duïen a terme les conferències i reunions de l'Associació al Centre Cultural i a l'església parroquial. També dinars a Santa Llúcia, Massanella, Coma Freda, es Rafals. S'organitzaren excursions per Mallorca, i altres indrets de les nostres Illes, així com de la Península, i l'estranger. Es duïa a terme una activitat molt participativa amb uns responsables de la directiva molt compromesos i feiners, persones molt actives que en qualsevol moment ja en tenien una de pensada. Sempre comptaven amb la col·laboració d'un bon seguit de voluntaris i voluntàries.

La foto que presentam avui representa una comparsa duta a terme per les Beneïdes de Sant Antoni de l'any 1983. Representaren esser unes criades, que estaven a les ordres dels senyors i de les cases principals del poble, sobretot cuidaven els seus fills.

Malgrat ja no n'hi hagi cap de les persones de la foto que visqui, crec que, sobretot les persones majors, les coneixereu a totes. Les persones són les següents:

Començant per la fila de darrera i per l'esquerra, Magdalena Vallori, *Pujola*; Antonia Mayol *Prim*; la coneguda com *Sra. Maria*; Catalina Rosselló, *Pipa*. A primera fila, començant per l'esquerra, Maria Mateu, *Guixa*; Maria Mateu, *Aina Gila*; Margalida Reynés, *Gallineta*; Antonia Moyá, *can Moià*; Catalina Reynés, *Gallineta*; Teresa Martorell, *de s'Ametlà*; Francisca Munar, *Farrera*; Damiana Reynés, *Gallineta*; Francisca Rosselló, *Viqueta*; Teresa Martorell, *Cabassó*.

Foto d'arxiu: Arreglada per Eduard Rovira.

Comentaris: Gabriel Pocoví Pou, Pastora